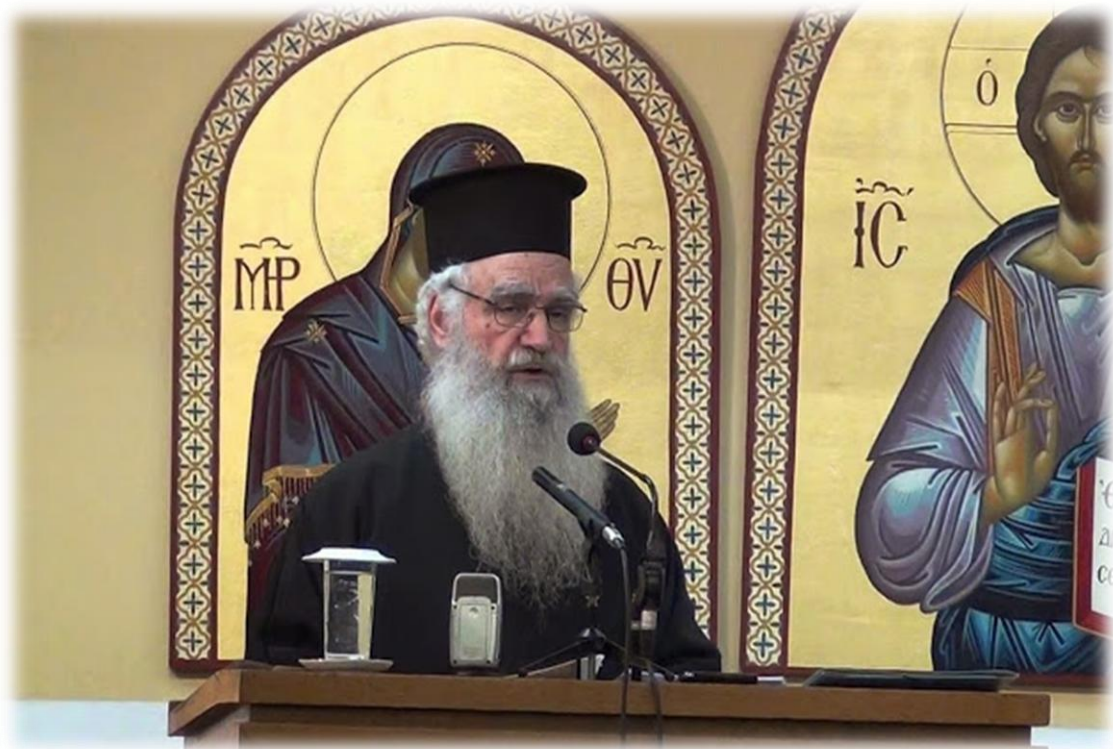

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΑΩΝ.

Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Θεόδωρος Ζήσης, Όμότιμος Καθηγητής
Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ..

Μέ πρόσχημα τόν Κορωνοϊό.

Εισαγωγικά.

Όσα συμβαίνουν επί δύο μήνες στον χώρο της Θείας Λατρίας με πρόσχημα την λοίμωξη του Κορωνοϊού είναι ανήκουστα, πρωτάκουστα και πρωτοφανή στην ιστορία της Έκκλησίας. Δεν έγγιζον απλώς τά όρια της βλασφημίας και της άσεβείας, είναι καθ' ολοκληρίαν άσεβή και βλάσφημα, ξένα και άλλότρια προς την δογματική διδασκαλία, την λειτουργική Παράδοση, την ποιμαντική ευθύνη των επισκόπων και των λοιπών κληρικών, αλλά και προς την όφειλόμενη πνευματική έγρηγορη των Όρθοδόξων πιστών. Έχομε ήδη, κατά την αναλογία του χρέους, διαμαρτυρηθή διά τά φρικτά τεκταινόμενα μέ τρία άρθρα, πού είχαν ύψηλή απήχηση στό πλήρωμα της Έκκλησίας και διορθόδοξη αποδοχή.

Τό πρώτο ἄρθρο εἶχε τίτλο «Ἡ Λῆμνος σώθηκε ἀπό λοιμική νόσο μέ προσευχές τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ». Δημοσιεύθηκε καί στήν μηνιαία ἀγωνιστική ἐφημερίδα «Στύλος Ὁρθοδοξίας» (Ἀρ. Φύλλου 220, Ἀπρίλιος 2020), μέ νέο τίτλο παρμένο ἀπό τό περιεχόμενό του, «Κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Χριστός καί ὄχι ὁ πρωθυπουργός» (σελ. 7-9). Τό δεύτερο ἄρθρο μας εἶχε τίτλο «Ἔργο τοῦ Διαβόλου τό κλείσιμο τῶν Ναῶν ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο». Εἰς αὐτό ἐξαγγέλλαμε τήν δημοσίευση ἄλλων δύο ἄρθρων. Τό ἕνα ἤδη δημοσιεύθηκε στό Διαδίκτυο μέ τίτλο «Γιατί πρέπει νά ἀνοίξουν οἱ Ναοί τό Πάσχα», στό ὁποῖο παρουσιάσαμε ποιά κριτήρια, ποιές παραμέτρους, ἔπρεπε νά λάβουν κατά νοῦν οἱ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου ἐπίσκοποι καί οἱ λοιποί καί νά ἀρνηθοῦν στόν πρωθυπουργό-καίσαρα τό κλείσιμο τῶν Ναῶν, ἰδιαίτερα ἐν ὄψει τῶν ἐορτῶν τοῦ Πάσχα.

Γιά τό ἐξαγγελθέν ἄλλο ἄρθρο γράψαμε πώς θά δείξουμε ὅτι αὐτό πού γίνεται τώρα στούς Ναούς, νά τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία χωρίς τήν παρουσία πιστῶν ἀποτελεῖ διακωμώδηση τοῦ θεοσύστατου καί κορυφαίου μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἐξευτελισμό καί παραποίηση τῶν δογματικῶν, λειτουργικῶν καί ποιμαντικῶν στοιχείων του, καί εἶναι προτιμότερο νά μή τελεῖται αὐτή ἡ παρωδία τῆς Θείας Λειτουργίας, καί νά προσεύχονται ὅλοι στά σπίτια τους, διωγμένοι ἀπό τήν κρατική ἐξουσία μέ συναίνεση τῶν "ποιμένων", πλήν ἐλαχίστων· φθάνει πιά ἡ κοροϊδία καί ἡ καταφρόνηση τῶν θείων.

Αὐτό τό ἄρθρο θά ἀκολουθήσει σύντομα. Στό παρόν ἄρθρο μέ τίτλο «Προσβολή τῶν δογμάτων τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς ιερότητας τῶν Ναῶν» ἐπιδιώκουμε νά δείξουμε ὅτι μέ τό κλείσιμο τῶν ἱερῶν Ναῶν καί τήν ἀπαγόρευση μετάδοσης τῆς Θείας Κοινωνίας ἀγνοήθηκαν καί περιφρονήθηκαν βασικά δόγματα τῆς Ἐκκλησίας, μέ τό νά λαμβάνονται δέ τώρα μέτρα ὑγειονομικά καί μέσα στούς Ναούς προσβάλλεται βάνουσα ἡ ιερότητά τους, ἀφοῦ ἐξομοιώνονται μέ κοινά κοσμικά καταστήματα καί ἰδρύματα, τά ὁποῖα δέν ἔχουν καθιερωθῆ οὔτε ἐνεργοῦν ὡς ταμεῖα καί χορηγοί τῆς Θείας Χάρης. Τό ἄρθρο διαρθρώνεται ὡς ἑξῆς:

Εἰσαγωγικά.

1. Ἑρμηνευτικές θέσεις μεγάλου θεολόγου καί λειτουργιολόγου.

2. Τό ὕψιστο καί ἀγιώτατο δόγμα τῆς μεταβολῆς τοῦ ἄρτου καί οἴνου σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ.

3. Συνένοχοι τῆς βλασφημίας ἢ πλειονότητα τῶν ἐπισκόπων.

4. Ὅλος ὁ ναός καί τά ἐν τῷ ναῷ εἶναι ἱερά καί ἅγια καί μεταδίδουν Ἀγιασμό καί Χάρη.

Ἐπίλογος. Σπουδαία θέση τοῦ Ἁγίου Συμεών Θεσσαλονίκης (1426 /17-1429).

1. Ἑρμηνευτικές θέσεις μεγάλου θεολόγου καί λειτουργιολόγου.

Ὁ Ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας, Θεσσαλονικεὺς τήν καταγωγή, κορυφαῖος θεολόγος καί λειτουργιολόγος, σύγχρονος καί ὁμόφρων τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ (14ος αἰώνας), συνέγραψε, μεταξύ ἄλλων, τό ἔργο «Ἑρμηνεία τῆς Θείας Λειτουργίας»[1]. Στό πρῶτο κεφάλαιο τοῦ ἔργου, ὡς ἓνα εἶδος εἰσαγωγῆς, μᾶς δίδει συνοπτικά τό νόημα ὅλης τῆς λειτουργίας καί πῶς ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπός της[2]. Μᾶς λέγει λοιπόν ὅτι κατά τήν τέλεση τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἐπισυμβαίνει ἡ μεταβολή τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ, μέ σκοπό ὅσοι μεταλαμβάνουν καί κοινωνοῦν νά ἀγιασθοῦν, νά λάβουν ἄφεση ἁμαρτιῶν καί νά κληρονομήσουν τήν οὐράνια βασιλεία.

Ὁ σκοπός ὅμως αὐτός τοῦ ἀγιασμοῦ τῶν πιστῶν δέν ἐπιτυγχάνεται μηχανικά καί αὐτόματα μέ τό νά ἐμφανισθοῦν λόγου χάριν στόν Ναό, ὅταν μεταδίδει ὁ ἱερεύς τήν Θεία Κοινωνία ἢ λίγο ἐνωρίτερα ἢ ἀφοῦ τελειώσει ἡ Θεία Λειτουργία ἢ παρακολουθώντας ἀκουστικά ἔξω ἀπό τόν Ναό ἀπό τά μεγάφωνα τά λεγόμενα καί ψαλλόμενα ἢ ἀκόμη καί ἀπό τό σπίτι μέσω τῆς τηλεόρασης καί τοῦ Διαδικτύου. Ὁ Θεός δέν μεταδίδει τόν ἀγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων, ἂν δέν ὑπάρξει ἐκ μέρους τῶν πιστῶν προσωπική λειτουργική προπαρασκευή καί συμμετοχή στά τελούμενα καί λεγόμενα. Αὐτήν τήν προπαρασκευή τήν ἐπιτελοῦν οἱ εὐχές, οἱ ψαλμοί καί ὅ,τι ἱερό λέγεται καί γίνεται μέσα στόν Ναό· ὅλα αὐτά μᾶς ἀγιάζουν καί μᾶς προδιαθέτουν, ἀφ' ἑνός μὲν νά δεχθοῦμε τόν ἀγιασμό καλῶς, καί ἀφ' ἑτέρου νά τόν συντηρήσουμε καί νά τόν κρατήσουμε διαρκῶς: «Τοῦτο γάρ δύνανται ἡμῖν εὐχαί, ψαλμοί καί εἴ τι ἱερῶς ἐν αὐτῇ γίνεται καί λέγεται. Ἀγιάζουσι γάρ ἡμᾶς καί διατιθέασι, τοῦτο μὲν πρός τό δέξασθαι καλῶς, τοῦτο δέ πρός τό συντηρῆσαι τόν ἀγιασμόν καί μεῖναι κατέχοντας».

Ὁ Θεός βέβαια μᾶς δίδει ὅλα τὰ ἅγια δωρεάν, ἐμεῖς δέν προεισφέρουμε τίποτε, εἶναι ὅλα χάρες, ἀπαιτεῖ ὅμως ἀπό ἐμᾶς κατ' ἀνάγκην νά γίνουμε ἄξιοι νά τὰ δεχθοῦμε καί νά τὰ φυλάξουμε· ἄν δέν προεισφαισθοῦμε μετέχοντας εἰς ὅλα τὰ λεγόμενα καί τελούμενα, δέν μᾶς μεταδίδει τόν ἁγιασμό τῆς Θείας Ἱερουργίας: «Εἰ γάρ καί προῖκα δίδωσιν ἡμῖν ὁ Θεός πάντα τὰ ἅγια, καί οὐδέν αὐτῶν προεισφέρομεν, ἀλλ' ἀτεχνῶς εἰσι χάριτες, ἀλλά τό γε ἐπιτηδείους γενέσθαι πρὸς τό δέξασθαι αὐτά καί φυλάξαι ἐξ ἀνάγκης ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν· καί οὐκ ἄν μεταδοίη τοῦ ἁγιασμοῦ μή οὕτω διατεθεῖσιν».

Καί μέ ἄλλο τρόπο ἁγιαζόμεστε, ὅταν δηλαδή συμμετέχουμε μέσα στόν Ναό, ὄχι ἀποκλεισμένοι ἔξω ἀπό αὐτόν, σέ ὅλα ὅσα τελοῦνται στήν Θεία Λειτουργία, διότι ὄχι μόνο τὰ ψαλλόμενα καί ἀναγινωσκόμενα, ἀλλά καί τὰ τελούμενα συντελοῦν στό νά βιώσουμε τήν ἐνότητα τῆς Θείας Λειτουργίας: «Ἐπεὶ οὐ μόνον τὰ ἀδόμενα καί ἀναγινωσκόμενα, ἀλλά καί τὰ τελούμενα τοῦτον ἔχει τόν τρόπον». Διδάσκει ὁ Ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας ὅτι κορυφαία στιγμή τῆς Θείας Λειτουργίας εἶναι ὁ καθγιασμός τῶν Τιμίων Δώρων, αὐτό ὅμως δέν μπορεῖ νά ἀποσπασθεῖ ἀπό τό σύνολο τῆς ἱερουργίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἐνιαῖο καί ἀδιαίρετο ὅλο, καί γι' αὐτό πρέπει οἱ πιστοί νά συμμετέχουμε στό σύνολο τῆς τελετῆς τοῦ μυστηρίου καί ὄχι μόνο στό κορυφαῖο μέρος. Μᾶς λέγει λοιπόν ὅτι ἁγιαζόμεστε οἱ πιστοί, ὅταν σέ ὅλα τὰ μέρη τῆς τελετῆς βλέπουμε τόν Χριστό νά ἐμφανίζεται, βλέπουμε τὰ ἔργα του καί τὰ πάθη του.

Ὅλη ἡ οἰκονομία τοῦ Σωτῆρος, ὅλο δηλαδή τό ἀπολυτρωτικό καί σωτήριο ἔργο του, παρουσιάζεται καί στούς Ψαλμούς καί στά Ἄναγνώσματα καί σέ ὅλα ὅσα πράττει ὁ ἱερεὺς κατά τήν διάρκεια ὅλης τῆς Θείας Λειτουργίας, ἡ ὁποία μᾶς παρουσιάζει σάν μία ἐνιαία εἰκόνα ὅλη τή ζωή τοῦ Σωτῆρος, ὅλα τὰ μέρη της, ἀπό τήν ἀρχή μέχρι τό τέλος μέ τάξη καί ἀρμονία: «Καί γάρ ἐν τοῖς ψαλμοῖς καί ταῖς ἀναγνώσεσι καί πᾶσι τοῖς ὑπό τοῦ ἱερέως διά πάσης τῆς τελετῆς πραττομένοις ἡ οἰκονομία τοῦ Σωτῆρος σημαίνεται...Καί ἔστιν ἡ πᾶσα μυσταγωγία καθάπερ τις εἰκὼν μία ἐνός σώματος, τῆς τοῦ Σωτῆρος πολιτείας, πάντα αὐτῆς τὰ μέρη ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους κατά τήν πρὸς ἄλληλα τάξιν καί ἀρμονίαν ὑπ' ὄψιν ἄγουσα».

Ἡ Θεία Λειτουργία ὀρίσθηκε νά γίνεται ἔτσι, ὥστε νά μή δηλώνει μόνο μέ λόγια τά γεγονότα τῆς Θείας Οἰκονομίας, ἀλλά καί νά τά φέρνει μπροστά στά μάτια μας, νά ἀπαιτεῖται δηλαδή καί ἡ δική μας προσωπική συμμετοχή καί παρουσία: «Τούτου χάριν ὁ τοιοῦτος ἐπενεόθη τύπος, τοῦτο μὲν οὐ λόγοις μόνον σημαίνων, ἀλλά καί ἐπ' ὄψιν ἄγων ἅπαντα». Μέ τήν ὄραση, μέ τά μάτια, ἀποτυπώνουμε τά γεγονότα ζωηρότερα, καί ἔτσι, ὅταν φθάσουμε στήν ὥρα τῆς Μεταλήψεως τῶν μυστηρίων, εἴμαστε γεμᾶτοι ἀπό τίς ἔννοιες πού πήραμε ἀπό τήν ἀκοή καί τήν ὄραση, καί μέ ἀκμαία τήν μνήμη. Ἔτσι στόν ἀγιασμό ἀπό αὐτήν τήν προετοιμασία καί προπαρασκευή προσθέτουμε τόν ἀγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων «μεταμορφούμενοι ἀπό δόξης εἰς δόξαν»[3], ἀπό τήν κατώτερη τῆς προπαρασκευῆς πρὸς τήν μεγίστη ὄλων, τῆς μετάληψης τοῦ σώματος καί αἵματος τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Θεία Λειτουργία, λέγει σέ ἄλλο σημεῖο τοῦ ἔργου, δέν εἶναι μόνον ἀκούσματα· εἶναι καί θεάματα, γι' αὐτό καί ἀπαιτεῖται ἡ προσωπική συμμετοχή καί μάλιστα μέ τούς σωστούς, τούς προσήκοντες, λογισμούς, πού δέν ἔχουν τίποτε ἀνθρώπινο ἀλλά εἶναι γεμᾶτοι ἀπό πίστη. Διαφορετικά ματαιοπονοῦμε καί χάνουμε χωρίς λόγο τόν χρόνο μας: «Ἐπεὶ δέ μετά τῶν προσηκόντων λογισμῶν ἀναγκαῖον ἐστάναι καί μετέχειν τῆς τελετῆς, καί τῶν ἱερῶν αὐτῆς ἀκουσμάτων καί θεαμάτων, εἴ γε μέλλοιμεν μή μάτην μετέχειν αὐτῶν καί τόν χρόνον τρίβειν εἰκῆ»[4].

Καί φθάνοντας στήν κορύφωση τοῦ μυστηρίου, στόν καθαγιασμό καί στήν μεταβολή τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ, ἐκφράζοντας τήν σταθερή διαχρονικά πίστη τῆς Ἐκκλησίας, τό θεμελιῶδες αὐτό δόγμα, ὁ Ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας παρουσιάζει πολύ δυνατά τήν Ὁρθόδοξη πίστη, τήν ὁποία δυστυχῶς προσβάλλουν στίς ἡμέρες μας ἄπιστοι, ἄθεοι καί ἀμύητοι ἐπιστήμονες, πολιτικοί καί δημοσιογράφοι, ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἡ Θεία Μετάληψη μεταδίδει τήν ἀσθένεια τοῦ Κορωνοϊοῦ καί ἐνθαρρυνόμενοι ἀπό τήν ἔλλειψη ὁμολογιακοῦ καί ἀγωνιστικοῦ φρονήματος τῆς πλειονότητας τῶν ἱεραρχῶν, τῆς δουλοπρέπειας καί δειλίας πολλῶν ἱερέων καί τῆς στρατευμένης ἰδεολογικῆς προπαγάνδας κάποιων ἀκαδημαϊκῶν «θεολόγων» θολολόγων.

Μᾶς λέγει λοιπόν ὅτι μετά τόν καθαγιασμό καί τήν ὀλοκλήρωση τοῦ μυστηρίου ὁ ἄρτος δέν εἶναι ἀπλό σύμβολο, οὔτε εἰκόνα, οὔτε ἀπλῶς διαζωγράφηση τῶν παθῶν τοῦ Σωτῆρος, ὅπως σέ ἓνα πίνακα, ἀλλά εἶναι

τό ἴδιο τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ πού δέχθηκε τούς ὀνειδισμούς, τίς ὕβρεις, τά τραύματα· τό σῶμα πού σταυρώθηκε, σφαγιάσθηκε, μαρτύρησε τήν κα-λή ὁμολογία ἐπί Ποντίου Πιλάτου, ραπίσθηκε, βασανίσθηκε, ἀνέχθηκε τά φτυσίματα καί γεύθηκε τήν χολή. Τό ἴδιο καί ὁ οἶνος, τό κρασί, εἶναι τό ἴδιο τό αἷμα πού πήδησε ἀπό τό σφαττόμενο σῶμα τοῦ Χριστοῦ, αὐτό τό σῶμα πού πλάσθηκε ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα καί γεννήθηκε ἀπό τήν Παναγία Παρθένο, πού ἐτάφη, ἀναστήθηκε τήν τρίτη ἡμέρα, ἀνελήφθη στούς οὐρανοῦς καί ἐκάθισε στά δεξιά τοῦ Πατρός. Αὕτη ἡ πίστη θεμελιώνεται σέ ὅσα ὁ ἴδιος ὁ Χριστός εἶπε ὅτι «Τοῦτό ἐστι τό σῶμά μου» καί «Τοῦτο τό αἷμά μου»[5].

Αὐτός ἐκέλευσε, ἔδωσε ἐντολή, στούς Ἀποστόλους, καί μέσω ἐκείνων σέ ὅλη τήν Ἐκκλησία, νά ἐπαναλαμβάνουν διαρκῶς τό μυστήριον, ὅταν τούς εἶπε «Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τήν ἐμήν ἀνάμνησιν»[6]. Δέν θά ἔδινε αὐτήν τήν ἐντολή, ἂν δέν ἐπρόκειτο νά τούς ἐφοδιάσει μέ δύναμη, ὥστε νά μποροῦν νά ἐπιτελοῦν αὐτό τό μυστήριον, νά μεταβάλλεται δηλαδή ὁ ἄρτος καί ὁ οἶνος σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ. Ἡ δύναμη αὕτη ἡ οὐράνια πού ὄπλισε τούς Ἀποστόλους εἶναι τό Ἅγιο Πνεῦμα, ὅπως τούς τό εἶχε ὑποσχεθῆ ὁ Κύριος: «Ὑμεῖς δέ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἕως οὔ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους»[7]. Ἐκείνης τῆς καθόδου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔργο εἶναι ἡ μεταβολή τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ. Διότι δέν κατῆλθε μόνον τότε γιά μία φορά καί μετά μᾶς ἐγκατέλειψε, ἀλλά εἶναι μαζί μας καί θά εἶναι γιά πάντα μαζί μας. Γι' αὐτό τό ἔστειλε ὁ Σωτήρ γιά νά μένει μαζί μας αἰώνια, ὅπως ὁ ἴδιος πάλιν εἶπε: «Τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας· ὁ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτό οὐδέ γινώσκει αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καί ἐν ὑμῖν ἔσται»[8].

Στό σημεῖο αὐτό ὁ Ἅγιος Νικόλαος ἀποφθεγματικά μᾶς διδάσκει ὅτι στήν Θεία Εὐχαριστία καί στά ἄλλα μυστήρια δέν ἐνεργοῦν ἀνθρώπινες καί φυσικές δυνάμεις, πού πιθανόν νά ἐπέτρεπαν καί νοσογόνες ἐπιδράσεις, ἀλλά ἐνεργεῖ ἡ ἄκτιστη Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τό ὁποῖο ἐνεργεῖ καί δρᾷ χρησιμοποιοῦντας τά χέρια τῶν ἱερέων. Εἶναι συγκλονιστική αὕτη ἡ διατύπωση καί συντρίβει ὡς σκεύη κεραμέως ὄχι μόνον τήν ὑπουργό Παιδείας κ. Κεραμέως, καί ὅσα ἀσεβῆ καί ἀηδιαστικά περὶ «σάλιου» ἔχει ἐκστομίσει, καί τούς ὁμόφρονές της ἱατρούς, πολιτικούς, δημοσιογράφους κ.ἄ., ἀλλά καί ἀσεβοῦντες ἐπισκόπους καί κληρικούς, πού δέν κατάλαβαν καί δέν ἐβίωσαν τό μεγαλεῖο τῆς Ἱερωσύνης, τήν

ὅποια ἀναξίως φέρουν, ὄχι ὡς φορεῖς ἀλλά ὡς ἀχθοφόροι τοῦ ὑψηλοῦ λειτουργήματος.

Λέγει λοιπόν ὅτι αὐτό τό θαῦμα τῆς μεταβολῆς τῶν φυσικῶν στοιχείων τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ τό ἐπιτελεῖ τό Ἅγιο Πνεῦμα χρησιμοποιοῦντας τά χέρια καί τήν γλῶσσα τῶν ἱερέων: «Τοῦτο διά τῆς χειρός καί τῆς γλώσσης τῶν ἱερέων τά μυστήρια τελεσιουργεῖ». Καί δέν μᾶς ἔστειλε μόνον τό Ἅγιο Πνεῦμα ὁ Κύριος, γιά νά μένει διαρκῶς μαζί μας, ἀλλά ὑποσχέθηκε ὅτι καί ὁ ἴδιος θά μένει μαζί μας, μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων[9]. Τό Ἅγιο Πνεῦμα βέβαια παρίσταται καί ἐνεργεῖ ἀοράτως, γιατί δέν φόρεσε ἀνθρώπινο σῶμα. Ὁ Χριστός ὁμως καί βλέπεται καί ἀνέχεται νά τόν πιάνομε στά φρικτά καί ἱερά μυστήρια, γιατί δέχθηκε νά προσλάβει τήν ἀνθρώπινη φύση καί νά τήν φέρει αἰώνια. Αὐτή εἶναι ἡ δύναμη τῆς Ἱερωσύνης, αὐτός εἶναι ὁ ἱερεὺς· δέν προσάγει μία φορά τόν ἑαυτό του στό θυσιαστήριο, δέν κάνει δηλαδή μία λειτουργία, καί ἀφοῦ ἱεουργήσει ἅπαξ σταματᾷ τήν Ἱερωσύνη.

Ἀλλά συνεχῶς λειτουργεῖ τήν Λειτουργία γιά ἐμᾶς, καί ὡς ἐκ τούτου γίνεται καί παράκλητος γιά χάρη μας πρός τόν Θεό αἰώνια, καί ἰσχύει καί γι' αὐτόν τό «Σύ ἱερεὺς εἰς τόν αἰῶνα». Συνεπῶς γιά τούς πιστούς δέν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία γιά τόν ἀγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων, οὔτε γιά τίς ἄλλες τελετές, ἂν ἐπιτελοῦνται κατά τήν εὐσεβῆ πρόθεση καί τίς εὐχές τῶν ἱερέων. «Διά τοῦτο οὐδεμία τοῖς πιστοῖς περί τοῦ ἀγιασμοῦ τῶν δώρων ἀμφιβολία, οὐδέ περί τῶν ἄλλων τελετῶν, εἰ κατά τήν πρόθεσιν καί τὰς εὐχάς τῶν ἱερέων ἀποτελοῦνται». Παραθέτουμε μέσα στό κύριο κείμενο τοῦ ἄρθρου τήν γνήσια αὐτή Ἀγιογραφική καί Πατερική διδασκαλία, ὥστε οἱ μέν ἐχθρικοί πρός τήν Ἐκκλησία καί οἱ ἀμαθεῖς νά μή στηρίζονται σέ πλανεμένους κληρικούς καί θεολόγους, ὅσοι δέ ἀπό τούς πιστούς ἀμφιταλαντεύονται, ἀκούγοντας τόν ἕνα καί τόν ἄλλο, νά στερεωθοῦν στήν πίστη καί νά εἰρηνεύσουν:

Τούτων δέ εἰρημένων, τό πᾶν τῆς ἱεουργίας ἦνυσται καί τετέλεσται, καί τά δῶρα ἠγιασθη, καί ἡ θυσία ἀπηρτίσθη, καί τό μέγα θύμα καί ἱερεῖον τό ὑπέρ τοῦ κόσμου σφαγέν ἐπί τῆς ἱερᾶς τραπέζης ὁρᾶται κείμενον· ὁ γάρ ἄρτος τοῦ Κυριακοῦ σώματος οὐκ ἔτι τύπος, οὐδέ δῶρον, εἰκόνα φέρων τοῦ ἀληθινοῦ δώρου, οὐδέ γραφήν τινα κομίζων ἐν ἑαυτῷ τῶν σωτηρίων παθῶν ὥσπερ ἐν πίνακι, ἀλλ' αὐτό τό ἀληθινόν

δῶρον· αὐτό τοῦ Δεσπότη τοῦ παναγίου σῶμα, τό πάντα ἀληθῶς ἐκεῖνα δεξάμενον τά ὄνειδη, τάς ὕβρεις, τούς μώλωπας· τό σταυρωθέν, τό σφαγέν, τό μαρτυρήσαν ἐπί Ποντίου Πιλάτου, τήν καλήν ὁμολογίαν, τό ραπισθέν, τό αἰκισθέν, τό ἐμπτυσμάτων ἀνασχόμενον, τό χολῆς γευσάμενον. Ὅμοίως καί ὁ οἶνος, αὐτό τό αἷμα τό ἐκπηδήσαν σφαπτομένου τοῦ σώματος, τοῦτο τό σῶμα, τοῦτο τό αἷμα τό συστάν ἐκ Πνεύματος ἁγίου, τό γεννηθέν ἀπό τῆς ἁγίας Παρθένου, τό ταφέν, τό ἀναστάν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, τό ἀνελθόν εἰς τούς οὐρανοῦς, καί καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός.

Καί τίς ἡ πίστις; Αὐτός εἶπε, «Τοῦτό ἐστι τό σῶμα μου». «Τοῦτο τό αἷμά μου». Αὐτός καί τοῖς ἀποστόλοις ἐκέλευσε, καί δι' ἐκείνων τῇ πάσῃ Ἐκκλησίᾳ, τοῦτο ποιεῖν. «Τοῦτο γάρ, φησί, ποιεῖτε εἰς τήν ἐμήν ἀνάμνησιν», οὐκ ἄν κελεύσας τοῦτο ποιεῖν, εἰ μή δύναμιν ἐνθήσειν ἔμελλε, ὥστε δύνασθαι τοῦτο ποιεῖν. Καί τίς ἡ δύναμις; Τό Πνεῦμα τό ἅγιον, ἡ ἐξ ὕψους τούς ἀποστόλους ὀπλίσασα δύναμις, κατά τό εἰρημένον πρός αὐτούς ὑπό τοῦ Κυρίου· «Ὑμεῖς δέ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἕως οὔ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους». Τοῦτο τό ἔργον ἐκείνης τῆς καθόδου. Οὐ γάρ κατελθόν ἅπαξ, εἶτα ἀπολέλοιπεν ἡμᾶς, ἀλλά μεθ' ἡμῶν ἔστι, καί ἔσται μέχρι παντός.

Διά τοῦτο γάρ ἔπεμψεν αὐτό ὁ Σωτήρ, ἵνα μένη μεθ' ἡμῶν εἰς τόν αἰῶνα, “τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας· ὁ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτό, οὐδέ γινώσκει αὐτό, ὑμεῖς δέ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καί ἐν ὑμῖν ἔστι”. Τοῦτο διά τῆς χειρός καί τῆς γλώσσης τῶν ἱερέων τά μυστήρια τελεσιουργεῖ. Καί οὐ τό ἅγιον Πνεῦμα μόνον ἔπεμψεν ὁ Κύριος ἡμῖν, ὥστε μένειν μεθ' ἡμῶν, ἀλλά καί αὐτός ὁ Κύριος ἐπηγγέλατο μένειν μεθ' ἡμῶν, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος· ἀλλ' ὁ μὲν Παράκλητος ἀοράτως πρόσεστιν, ὅτι τό σῶμα αὐτός οὐκ ἐφόρεσεν. Ὁ δέ Κύριος καί ὁρᾶται, καί ἀφῆς ἀνέχεται, διά τῶν φρικτῶν καί ἱερῶν μυστηρίων, ὡς ἄν τήν ἡμετέραν φύσιν καί δεξάμενος, καί φέρων εἰς τόν αἰῶνα. Αὕτη τῆς ἱερωσύνης δύναμις, οὗτος ὁ ἱερεύς. Οὐ γάρ ἅπαξ ἑαυτόν προσαγαγών καί θύσας, ἐπαύσατο τῆς ἱερωσύνης, ἀλλά διηνεκῆ ταύτην λειτουργεῖ τήν λειτουργίαν ἡμῖν, καθ' ἣν καί παράκλητος ἡμῖν ἔστι πρός τόν Θεόν δι' αἰῶνος. Διά τοῦτο οὐδεμία τοῖς πιστοῖς περί τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν δώρων ἀμφιβολία, οὐδέ περί τῶν ἄλλων τελετῶν, εἰ κατά τήν πρόθεσιν καί τάς εὐχάς τῶν ἱερέων ἀποτελοῦνται[10].

2. Τό ὕψιστο καί ἀγιώτατο δόγμα τῆς μεταβολῆς τοῦ ἄρτου καί οἴνου σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ.

Ἡ ἐκτεθεῖσα διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα εἶναι κοινή διδασκαλία τῶν Ἀποστόλων, τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί τῶν Ἁγίων Πατέρων, ἀλάθητη καί ἀδιαμφισβήτητη. Δέν ἐπιδέχεται ἄλλες ἐρμηνεῖες, γιατί στηρίζεται στήν διδασκαλία τοῦ ἴδιου τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος συνέστησε τό μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας κατά τό τελευταῖο Δεῖπνο μέ τούς μαθητές του πρό τοῦ Σταυροῦ καί τοῦ Πάθους. Ἐκεῖ εἶπε ὅτι ὁ ἄρτος εἶναι τό σῶμά μου καί ὁ οἶνος εἶναι τό αἷμά μου: «Τοῦτό ἐστι τό σῶμά μου, τοῦτό ἐστι τό αἷμά μου». Δέν εἶπε αὐτό συμβολίζει τό σῶμά μου καί αὐτό συμβολίζει τό αἷμά μου, ὅπως πολλοί Προτεστάντες ἀσεβῶς καί ἀντίθετα πρὸς τόν Δεσπότη Χριστό ἀντινομοθετοῦν, ἀλλά εἶναι τό σῶμά μου καί εἶναι τό αἷμά μου. Συνιστᾷ δέ ἡ διδασκαλία αὐτή θεμελιῶδες δόγμα τῆς Ὀρθόδοξης Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ γνωστός ἀείμνηστος Καθηγητής τῆς Δογματικῆς στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν Χρῆστος Ἀνδροῦτσος μᾶς λέγει ὅτι λόγω τῆς πραγματικῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ ὑπό τά εἶδη τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου ἡ Θεία Εὐχαριστία «ἀποτελεῖ μετά τοῦ δόγματος τῆς Ἁγίας Τριάδος καί τοῦ τῆς ἐνσαρκώσεως τό ὕψιστον καί ἀγιώτατον τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας μυστήριον»[11]. Ἀφοῦ δέ παραθέσει πλῆθος ἀγιογραφικῶν καί πατερικῶν μαρτυριῶν καί ἀναιρέσει κάποιες προτεστάντικες πλάνες, στό τέλος, ὅπως λέγει· «ἀντί πάσης ἄλλης μαρτυρίας παρατίθεμεν ἐνταῦθα τήν διδασκαλίαν τῆς Ζ' οἰκουμενικῆς συνόδου καί τήν σχετικὴν περικοπὴν τοῦ ἱεροῦ Δαμασκηνοῦ τοῦ συνοψίσαντος τήν προτέραν περί τοῦ δόγματος τούτου διδασκαλίαν: “Οὔτε ὁ Κύριος, παρατηρεῖ ἡ σύνοδος, οὔτε οἱ Ἀπόστολοι ἢ Πατέρες εἰκόνα εἶπον τήν διὰ τοῦ ἱερέως προσφερομένην ἀναίμακτον θυσίαν, ἀλλ' αὐτό σῶμα καί αὐτό αἷμα...”

Μετά δέ τόν ἀγιασμόν σῶμα κυρίως καί αἷμα Χριστοῦ, λέγονται καί εἰσί καί πιστεύονται”[12]. “Αὐτός ὁ ἄρτος καί ὁ οἶνος, ἀποφαίνεται ὁ Δαμασκηνός, μεταποιοῦνται εἰς σῶμα καί αἷμα Θεοῦ. Εἰ δέ τόν τρόπον ἐπιζητεῖς, πῶς γίνεται, ἀρκεῖ σοι ἀκοῦσαι, ὅτι διὰ Πνεύματος ἁγίου, ὡσπερ καί ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου διὰ Πνεύματος ἁγίου ἑαυτῷ, καί ἐν ἑαυτῷ ὁ Κύριος σάρκα ὑπεστήσατο· καί πλέον οὐδέν γινώσκομεν, ἀλλ' ὅτι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἀληθής ἐστι, καί ἐνεργής, καί παντοδύναμος, ὁ δέ τρόπος ἀνεξερεῦνητος. Οὐ χεῖρον δέ καί τοῦτο εἰπεῖν, ὅτι ὡσπερ

φυσικῶς διά τῆς βρώσεως ὁ ἄρτος καί ὁ οἶνος καί τό ὕδωρ διά τῆς πόσεως εἰς σῶμα καί αἷμα τοῦ ἐσθίουτος καί πίνοντος μεταβάλλονται, καί οὐ γίνονται ἕτερον σῶμα παρά τό πρότερον αὐτοῦ σῶμα· οὕτως ὁ τῆς προθέσεως ἄρτος, οἶνός τε καί ὕδωρ διά τῆς ἐπικλήσεως καί ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὑπερφυῶς μεταποιοῦνται εἰς τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ καί τό αἷμα, καί οὐκ εἰσὶ δύο, ἀλλ' ἓν καί τό αὐτό"»[13].

Δέν περιμέναμε βέβαια ἀπό τούς ἰατρούς καί λοιπούς ἐπιστήμονες καί πολιτικούς πού ἐκφράσθηκαν δυσμενῶς γιά τό μέγιστο αὐτό καί ἁγιώτατο μυστήριον, πλήν ἐπαινετῶν ἐξαιρέσεων, νά ὑπερασπισθοῦν τά δόγματα τῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι στήν τυραννική καί δικτατορική ἀπόφαση τῆς νεοταξικῆς κυβέρνησης νά ἀπαγορεύσει τήν μετάδοση τῆς Θείας Εὐχαριστίας στους λαϊκούς, γιατί δῆθεν ὑπάρχει κίνδυνος νά μεταδοθεῖ μέ τήν ἱερά λαβίδα (τό κουταλάκι ὅπως λέν οἱ ἀχρεῖοι ἢ τό σάλιο) ἡ λοίμωξη τοῦ Κορωνοϊοῦ. Περιμέναμε ὅμως ἀπό τούς ἐπισκόπους νά μή συναινέσουν στήν ἀπόφαση, τήν πρωτοφανῆ καί βλάσφημη, νά κλείσουν οἱ ἱεροί ναοί καί νά τελεῖται σέ ὀλίγους μόνον ναούς ἡ Θεία Λειτουργία, διακωμωδούμενη, ὅπως θά δείξουμε, νά μή μεταδίδεται ὅμως ἡ Θεία Κοινωνία στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, στά μέλη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, πράγμα πού ἴσχυσε.

Μετά ἐπετράπη νά γίνεται ἡ Θεία Λειτουργία σέ ὅλους τούς Ναούς, ἀλλά «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν». Μᾶλλον, γιά λόγους πού ὁ Θεός ξέρει καί γιά μή θεάρεστα πάντως κίνητρα, «ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία, φάσκοντες εἶναι σοφοί ἐμωράνθησαν»[14]. Ἀντάλλαξαν τόν πολύτιμο μαργαρίτη τῆς ἐνσωματώσεως ὅλων μας στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ μέ τή Θεία Κοινωνία μέ ἐπιδιώξεις γήινες καί κοσμικές, δέχθηκαν νά προσκυνήσουν τό νέο εἶδωλο τῆς θεᾶς Ὑγείας, νά ἀκούσουν τόν νέο Ναβουχοδονόσορα-πρωθυπουργό καί νά ἀρνηθοῦν τόν Δεσπότη Χριστό.

Κοροϊδεύοντας βέβαια ὅλους μας, στά συνοδικά ἀνακοινωθέντα ἔλεγαν ὅτι τό μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἶναι ἀδιαπραγμάτευτο καί δέν μεταδίδει καμμία ἀσθένεια. **Στήν πράξη ὅμως ὁμολογοῦσαν τό ἀντίθετο**, διότι σέ καμμία Θ. Λειτουργία ἀπό αὐτές πού μεταδίδονταν ἀπό τήν τηλεόραση, παρόντων μάλιστα καί ἐπισκόπων, δέν δόθηκε στους πιστούς ἡ Θεία Κοινωνία, οὔτε στόν καθεδρικό ναό τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν στίς πρῶτες Θ. Λειτουργίες, οὔτε στόν ναό τοῦ Ἁγίου

Παντελεήμονος Ἀμπελοκήπων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως, οὔτε στόν Ἱερό Ναό τῆς Ἁγίας Λυδίας στήν Ἀσπροβάλα Θεσσαλονίκης καί σέ ἄλλους.

Ἀκόμη καί σήμερα ἀφήνουν νά περιφέρεται μετέωρη ἢ βλάσφημη γνώμη συμβούλου τοῦ πρωθυπουργοῦ καί μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς Ὑγείας, τοῦ καθηγητῆ Ἡλία Μόσιαλου, ὅτι πρέπει νά ἀποφευχθεῖ ἡ μετάδοση τῆς Θείας Κοινωνίας μέ τήν σημερινή μορφή, μέχρι νά ἔχουμε ἀσφαλές ἐμβόλιο, καί νά ἐξεταστεῖ, ἐάν μπορεῖ νά γίνει μέ διαφορετικό τρόπο. Γιατί δέν περιορίζονται κάποιοι στά δικά τους ἐπιστημονικά πεδία, στόν κτιστό φυσικό κόσμο τῆς αἰσθητῆς ἐμπειρίας, πού μπορεῖ νά ἐρευνηθεῖ μέ μικροσκόπια καί μεγασκόπια, καί ὑπαισέρονται ἀμαθεῖς καί ἀμύητοι στόν ἄκτιστο ὑπερφυσικό κόσμο τῆς Θείας Παντοδυναμίας καί Σοφίας, μικροί, μηδαμινοί, σπιθαμιαῖοι νάνοι καί ὑβριστές; Δέν βλέπουν πῶς ἓνας μικρός, ἀπειροελάχιστος, ἰός ἐταπείνωσε καί ἐξευτέλισε τίς γνώσεις καί τά ἐπιστημονικά τους ἐφόδια καί ἐξακολουθοῦν νά ὑψώνουν τό ἀνάστημά τους μπροστά στόν πάνσοφο καί παντοδύναμο Δημιουργό καί προνοητή τοῦ σύμπαντος!

Ὅπως δημιούργησε ὁ Θεός τά πάντα διά τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης Δαμασκηνός, ἔτσι καί στήν Θεία Εὐχαριστία τήν μεταβολή τοῦ ἄρτου καί οἴνου σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ τήν πραγματοποιεῖ ἡ ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ τρόπο ὑπερφυσικό, τόν ὁποῖο κατανοεῖ μόνον ἡ πίστη, ὄχι ἡ ἀνθρώπινη λογική καί σοφία, τῆς ὁποίας ἡ ἐμβέλεια εἶναι περιορισμένη: «Ὡσπερ γάρ πάντα, ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεός, τῆ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐνεργείᾳ ἐποίησεν, οὕτω καί νῦν ἡ τοῦ Πνεύματος ἐνέργεια τά ὑπέρ φύσιν ἐργάζεται, ἃ οὐ δύναται χωρῆσαι, εἰ μή μόνη πίστις». Καί ἡ Παναγία, ὅταν ἄκουσε ἀπό τόν ἀρχάγγελο Γαβριήλ ὅτι θά γεννήσει, ἀπόρησε καί ρώτησε· «πῶς θά γίνει αὐτό; Ἐγώ εἶμαι παρθένος καί δέν γνωρίζω ἄνδρα». Γιά νά τῆς ἀπαντήσῃ ὁ ἀρχάγγελος ὅτι «θά ἔλθει ἐπάνω σου τό Ἅγιο Πνεῦμα καί θά σέ ἐπισκιάσει ἡ δύναμη τοῦ Ὑψίστου».

Ἄν λοιπόν κάποιος ἀπορεῖ καί ἐρωτᾷ, πῶς ὁ ἄρτος γίνεται σῶμα Χριστοῦ καί ὁ οἶνος αἷμα Χριστοῦ τοῦ ἀπαντᾷμε καί ἐμεῖς ὅπως ὁ ἀρχάγγελος· Ἐπιφοιτᾷ τό Ἅγιο Πνεῦμα καί πραγματοποιεῖ τήν μεταβολή τῶν Τιμίων Δώρων κατά τρόπο ὑπέρλογο: «Πῶς ἔσται μοι τοῦτο», φησὶν ἡ Ἁγία Παρθένος, «ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω»; Ἀποκρίνεται Γαβριήλ ὁ

ἀρχάγγελος «Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπί σέ καί δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι». Καί νῦν ἐρωτᾷς· πῶς ὁ ἄρτος γίνεται σῶμα Χριστοῦ καί ὁ οἶνος καί τό ὕδωρ αἷμα Χριστοῦ; Λέγω σοι κάγώ· Πνεῦμα Ἅγιον ἐπιφοιτᾷ καί ταῦτα ποιεῖ ὑπέρ λόγον καί ἔννοιαν»[15]. Μήπως θά ἔπρεπε νά ζητήσουμε τήν γνώμη τῆς κ. Κεραμέως, τοῦ κ. Μόσιαλου καί ἄλλων ὀρθολογιστῶν, γιά νά πιστεύουμε εἰς τό ὅτι ὁ Χριστός γεννήθηκε ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί Μαρίας τῆς Παρθένου καί εἰς τά ἄλλα ὑπέροχα δόγματα καί θαύματα τῆς Πίστεως μας;

3. Συνένοχοι τῆς βλασφημίας ἢ πλειονότητα τῶν ἐπισκόπων.

Ἡ ἐκ μέρους τῆς πλειονότητος τῶν ἐπισκόπων, καί μάλιστα μέ συνοδικές ἀποφάσεις τῆς ὀλιγομελοῦς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, καί ὄχι τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ὅπως ἐζητήθη ἀπό ὀλίγους ἐπισκόπους, ἢ ἐκ μέρους των λοιπῶν συναίνεση στό νά κλείσουν οἱ Ναοί καί νά μή μεταδίδεται στούς πιστούς ἡ Θεία Κοινωνία, σημαίνει ὅτι ὑποχώρησαν στήν πράξη, παρά τίς ἀνέξοδες ὠραιολογίες, στήν βλάσφημη γνώμη κάποιων γιατρῶν ὅτι τό σῶμα καί τό αἷμα τοῦ Χριστοῦ, προσφερόμενο ἀπό τό Ἅγιο Δισκοπότηρο μέ τήν Ἁγία Λαβίδα μεταδίδει τήν λοίμωξη τοῦ Κορωνοϊοῦ. Εἶναι γι' αὐτό συνένοχοι τῆς βλασφημίας καί τῆς ἄρνησης τοῦ ὑψίστου καί ἀγιωτάτου δόγματος τῆς μεταβολῆς τῶν Τιμίων Δώρων.

Ἄν ξέχασαν τίς θεολογικές τους γνώσεις, τίς ὑποσχέσεις τους κατά τήν χειροτονία, τίς κανονικές τους ὑποχρεώσεις νά διδάσκουν τά δόγματα καί νά ποιμαίνουν τόν λαό, δέν σκέπτονται τοῦλάχιστον ὅτι κατά τήν στιγμή τοῦ καθαγιασμοῦ τῶν Τιμίων Δώρων στήν Θεία Λειτουργία προσεύχονται οἱ ἴδιοι, ὅταν λειτουργοῦν, καί οἱ ἱερεῖς ἐπίσης, καί τί ζητοῦν ἀπό τόν Θεό; «Κατάπεμψαν τό Πνεῦμά σου τό Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καί ἐπί τά προκείμενα δῶρα ταῦτα. Καί ποιήσον τόν μέν ἄρτον τοῦτον τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου. Τό δέ ἐν τῷ ποτηρίῳ τοῦτο τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου. Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ». Καί πεπεισμένοι ὅτι τό αἶτημα αὐτό πραγματοποιήθηκε, λίγο πρὶν κοινωνήσουν, ἀπευθυνόμενοι πρὸς τόν Χριστό μέ τήν εὐχή «Πρόσχες Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ», λέγουν μεταξύ ἄλλων, βέβαιοι ὄντες ὅτι πραγματοποιήθηκε ἡ μεταβολή τῶν Τιμίων Δώρων: «Καί καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματός σου καί τοῦ τιμίου αἵματος καί δι' ἡμῶν παντί τῷ λαῷ». Τί νομίζουν ὅτι εἶναι; Ἡθοποιοί πού ὑποκρίνονται καί παίζουν κάποιο ρόλο ἢ λειτουργοί καί ἱεουργοί φρικτῶν μυστηρίων;

Ἡ προβαλλόμενη ἐσχάτως δικαιολογία ὅτι ὑποχώρησαν γιά νά μή συκοφαντηθεῖ ἡ Ἐκκλησία καί τῆς ἐπιρριφθεῖ ἡ εὐθύνη γιά τήν μετάδοση τοῦ ἰοῦ δέν πείθει κανένα, ἀλλά ἀπλῶς συγκαλύπτει τήν ἀτολμία καί δειλία τους νά ἀντισταθοῦν καί νά ὁμολογήσουν τίς ἀλήθειες καί νά ὑπερασπισθοῦν τήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ἄραγε πρώτη φορά στήν ἱστορία, πού συκοφαντεῖται καί διώκεται ἡ Ἐκκλησία μέ ψευδεῖς καί κατασκευασμένες κατηγορίες ἀπό τούς ἐχθρούς της; Ἐπρεπε νά ἀποκρύψει τήν πίστη της, νά παύσει τήν λατρεία της, ἐπειδή αὐτά ἐνοχλοῦν τόν Διάβολο καί θέλει νά τά μειώσει καί νά τά καταργήσει;

Ὅταν κατά τήν διάρκεια τῶν ἀρχαίων διωγμῶν κατηγοροῦσαν οἱ εἰδωλολάτρεις τούς Χριστιανούς ὅτι κατά τήν Θεία Λατρεία προβαίνουν σέ ἀνθρωποθυσίες καί ἀνθρωποφαγίες, ἐπειδή παρεξηγοῦσαν τό «Λάβετε, φάγετε τοῦτό ἐστι τό σῶμά μου» καί «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τό αἷμά μου», μήπως σταμάτησαν νά τελοῦν τό μυστήριό τῆς Θείας Εὐχαριστίας; Ἀντίθετα οἱ Ἅγιοι Ἀπολογητές ἀνήρρεσαν μέ τόλμη τίς κατηγορίες καί ἤλεγξαν τούς συκοφάντες, πολλοί δέ ἀπό αὐτούς καί πλῆθος ἄλλοι, νέφος μαρτύρων, ἔδωσαν καί τήν ζωή τους, ἔχυσαν τό αἷμα γιά νά μήν ἀρνηθοῦν τόν Χριστό. Τώρα ἀντί νά διαμαρτυρηθοῦν καί νά ἐλέγξουν τίς βλάσφημες συκοφαντίες καί συνοδικά νά λάβουν μέτρα κατά τῶν βλασφημῶν, δύο σύνοδοι, αὐτές τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, συγκαίρουν τόν πρωθυπουργό, τήν ὑπουργό Παιδείας καί τούς γιατρούς πού συνήργησαν στό κλείσιμο τῶν ναῶν καί στήν ἀπαγόρευση τῆς Θείας Κοινωνίας. Ὑπάρχει καί ἄλλος κατήφορος ἢ φθάσαμε στόν Ἄδη;

Ἡ Ἐκκλησία βέβαια δέν ταυτίζεται μέ τήν διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε μέ τίς κατά καιρούς συνόδους, γιατί πολλές φορές πατριάρχες, ἐπίσκοποι, ἱερεῖς, θεολόγοι καί σύνοδοι καταδικάστηκαν γιά αἰρετικές παρεκκλίσεις. Κατά τήν παροῦσα δυσχερῆ περίοδο ἡ Ἐκκλησία διασώθηκε ἐκεῖ πού κάποιοι ἐπίσκοποι ἀντέδρασαν, ἔστω χλιαρά, καί ἐκεῖ πού κάποιοι ἱερεῖς ἀψηφώντας τίς συνοδικές καί ἐπισκοπικές ἀπαγορεύσεις καί ἐντολές, μετέδωσαν, ἔστω καί κρυφά, τήν Θεία Κοινωνία σέ σύναξη πιστῶν. Ὅπου δέν ὑπάρχει σύναξη πιστῶν, ἐκεῖ δέν ὑπάρχει ὁ Χριστός, δέν ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία. Εἶναι δυνατόν νά ὑπάρχει ἡ κεφαλή χωρίς τό σῶμα; Ἡ Θεία Εὐχαριστία δέν εἶναι ἀπλῶς ἓνα ἀπό τά μυστήρια τῆς

Ἐκκλησίας, εἶναι φανέρωση καί ἀποκάλυψη τῆς Ἐκκλησίας, ταυτίζεται πρὸς τὴν Ἐκκλησία.

Ἡ Ἐκκλησία ὑπάρχει, γιὰ νὰ τελεῖ τὴν Θεία Εὐχαριστία ἐν συνάξει τῶν μελῶν της. Μὲ αὐτὴν ἐνσωματώνει αἰσθητὰ τὰ μέλη της στὴν κεφαλή της τὸν Χριστό, μᾶς καθιστᾷ ὅλους σύσσωμους καί σύναιμους τοῦ Χριστοῦ. Ἐπὶ δύο μῆνες λοιπὸν ἡ διοικοῦσα ἐκκλησία μὲ τὴν ἀπαγόρευση τῶν συνάξεων τῶν πιστῶν καί τῆς μετάδοσης τῆς Θείας Κοινωνίας, ὄχι μόνο προσέβαλε τὸ ὕψιστο καί ἀγιώτατο δόγμα τῆς μεταβολῆς τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ, ἀλλὰ κατήργησε τὴν ἴδια τὴν Ἐκκλησία. Οἱ ὑπεύθυνοι γιὰ τίς ἀποφάσεις αὐτές ἐπίσκοποι αὐτοκαταργήθηκαν.

Εὐτυχῶς πού αὐτό δέν συνέβη σέ ὅλες τίς τοπικές Ὀρθόδοξες ἐκκλησίες, ἀλλὰ στή Σερβία, στήν Βουλγαρία, στήν Γεωργία, στήν Πολωνία, στήν Ρωσία παρέμειναν οἱ ναοὶ ἀνοικτοί, καί μεταδιδόταν ἡ Θεία Κοινωνία στοὺς πιστοὺς, μὲ τὴν πικρὴ πάντως καί σ' αὐτές μείωση τῆς ἐμπιστοσύνης στήν ἄκτιστη Χάρη τοῦ Θεοῦ καί ὑπακοή στὸν Καίσαρα, πού φάνηκαν μὲ τήρηση ὑγειονομικῶν μέτρων μέσα στὸν ἁγιασμένο χῶρο τῶν Ναῶν· ἀποστάσεις μεταξύ τῶν πιστῶν, μικρὸς ἀριθμὸς ἐκκλησιαζομένων, ἀποφυγὴ ἀσπασμοῦ τῶν ἱερῶν εἰκόνων καί τοῦ χεριοῦ τῶν ἱερῶν καί τὸ χεῖριστο ὄλων καί πιό ἀποκρουστικό, ἡ χρῆση μάσκας μέσα στοὺς Ναοὺς, εὐτυχῶς σέ ἐλάχιστες περιπτώσεις.

Ὁ Διάβολος συνεχίζει νὰ μᾶς χορεύει· μετέφερε τοὺς μασκοφόρους, τοὺς μασκαράδες, ἀπὸ τὰ κοσμικὰ καρναβάλια μέσα στίς ἐκκλησίες μας, τὸν ἐνοχλοῦν ἡ πρόσωπο μὲ πρόσωπο προσευχητικὴ κοινωνία μὲ τὸν Θεό, τὰ χαριτωμένα τῶν πιστῶν πρόσωπα. Ποῦ χάθηκαν οἱ μεγάλοι θεολόγοι τοῦ προσώπου καί τῆς εὐχαριστιακῆς ἐκκλησιολογίας; Τοὺς ἀρέσουν τὰ προσωπεῖα, οἱ μάσκες, καί ἡ μὴ σύναξη τῶν πιστῶν, οἱ ἄδειες ἐκκλησίες; Ἡ μόνη τοπικὴ ἐκκλησία πού δέν ὑπέκυψε στὸν πειρασμό τοῦ κορωνοϊοῦ, ἐπειδὴ βέβαια καί ἡ πολιτικὴ ἐξουσία δέν ἀναμίχθηκε οὔτε ἐπίεσε, εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς Λευκορωσίας, πού ὑπάγεται ὡς μητρόπολη στήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας. Ἐκεῖ δέν ἄλλαξαν τὸ παραμικρὸ στοὺς ναοὺς, δέν ἔλαβαν κανένα ἀπαγορευτικὸ ἢ περιοριστικὸ μέτρο. Σεβάσθηκαν τὴν ἱερότητα τῶν ναῶν καί πρό παντός τὸ μέγα μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί ἀπρόσκοπτα οἱ πιστοί, ὅπως καί πρὶν, ἐκκλησιάζονται καί κοινωνοῦν.

4. Όλος ο ναός και τά εν τῷ ναῷ εἶναι ιερά και μεταδίδουν Ἁγιασμό και Χάρη.

Ἐσφαλμένα και χωρίς θεολογική θεμελίωση ὑποτιμᾶται ἡ ἀγιαστική Χάρη τοῦ ναοῦ και τῶν ἄλλων ιερῶν σκευῶν και ἀντικειμένων πού ὑπάρχουν ἐντός τοῦ ἱεροῦ ναοῦ και περιορίζεται αὐτή μόνον στήν Θεία Κοινωνία. Δέν ἀμφιβάλλει κανείς ὅτι, ὅπως εἶπαμε, τό ὕψιστο και ἀγιώτατο δόγμα και μυστήριο εἶναι ἡ Θεία Εὐχαριστία, και ὀρθῶς ὑποστηρίζεται ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο, ὅτι αὐτό εἶναι ἀδιαπραγμάτευτο, εἶναι κόκκινη γραμμή, και ὅτι ἐπομένως δέν πρόκειται ποτέ νά δεχθεῖ ὅτι μέσω τοῦ σώματος και αἵματος τοῦ Χριστοῦ εἶναι δυνατόν νά μεταδοθεῖ κάποια ἀσθένεια, μολονότι στήν πράξη ἤδη ἐπί δύο μῆνες κατήργησε τήν κόκκινη γραμμή και τήν ὑπερέβη.

Αὐτό ὅμως δέν σημαίνει ὅτι ὁ ἴδιος ὁ ἱερός ναός και ὅλα τά ἐν αὐτῷ ιερά στεροῦνται τήν ἀγιαστική Χάρη και μέσω αὐτῶν ἤμπορεῖ νά μεταδοθεῖ ἡ λοίμωξη. Εἰς ὅλα τά χαρίσματα και τά πλεονεκτήματα ὑπάρχουν βαθμοί ὑπεροχῆς και ἀξίας πού ἐκφράζονται και στήν γλώσσα μέ τούς τρεῖς βαθμούς τῶν ἐπιθέτων· θετικό, συγκριτικό και ὑπερθετικό: σοφός, σοφώτερος, σοφώτατος· ἀγαθός, καλλίων, κάλλιστος· νέος, νεώτερος, νεώτατος. Ἐκτός λοιπόν ἀπό τήν ἀγιώτατη και ὕψιστη Θεία Εὐχαριστία, ὑπάρχουν και ἄλλα ἅγια και ἀγιότερα, ὑψηλά και ὑψηλότερα, ὅπως μέ βεβαιότητα εἶναι ὁ ἱερός ναός, τό ἱερό Εὐαγγέλιο, οἱ ἅγιες εἰκόνες, ὁ Τίμιος Σταυρός, τά ιερά λείψανα, τό ἀγιασμένο χέρι τοῦ ἱερέως, ἡ ἀγία τράπεζα, ἡ ἀγία λαβίδα, τό ἱερό δισκοπότηρο και πολλά ἄλλα. Ὅπως λοιπόν ἡ Θεία Κοινωνία δέν μεταδίδει ἀσθένειες, τό ἴδιο και ὁ ἱερός ναός και ὅλα τά ἐν αὐτῷ μεταδίδουν μόνον ἀγιασμό και Χάρη, θεραπεία και ἴαση και ὄχι ἀσθένειες και λοιμώξεις.

Δυστυχῶς, οἱ ἐκκλησιαστικές ἡγεσίες, ἐπειδή δέν τολμοῦν νά ἀντιταχθοῦν στούς ἀγνοοῦντες τά τῆς Ἐκκλησίας ἢ σέ ὅσους συνειδητά τήν πολεμοῦν, ἔβαλαν θεωρητικά κόκκινη γραμμή μόνο για τήν Θεία Εὐχαριστία, πού ἤδη τήν ὑπερέβησαν και δέν ξέρουμε ἂν και στό μέλλον θά τήν τηρήσουν, και δέχθηκαν βλασφήμως και ἀνιέρως, ὅτι μέσα στούς ἱερούς ναούς ὑπάρχει κίνδυνος νά μεταδοθεῖ ἡ λοίμωξη, ἂν δέν τηρηθοῦν οἱ ὑγειονομικοί ὅροι πού τηροῦνται σέ ὅλους τούς χώρους συνά-

θροισης προσώπων, ἄν δέν τηρηθοῦν οἱ ἀναγκαῖες ἀποστάσεις, ἄν δέν ἀπολυμαίνονται οἱ ναοί, ἄν ἀσπαζόμαστε τό ἱερό Εὐαγγέλιο, τίς ἅγιες εἰκόνες, τόν Τίμιο Σταυρό, τό χέρι τοῦ ἱερέως.

Παραπονούμενοι μάλιστα οἱ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς πολιτικούς καὶ ὑγειονομικούς, γιατί ἔκλεισαν τοὺς ναοὺς καὶ ἀπαγόρευσαν τὴν Θεία Κοινωνία, ἀντί νά τοὺς ἐλέγξουν γιά τίς ἱερόσυλες, βλάσφημες καὶ βέβηλες αὐτές ἐνέργειες, νά ὑπερασπισθοῦν ἀνυποχώρητα τὰ τιμαλφῆ, τὰ Τίμια καὶ Ἱερά τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἐντεταλμένοι, ὡς λειτουργοί, ὡς ἀξιωματικοί τοῦ μόνου καὶ ἀπόλυτου Ἄρχοντος, Κυρίου, Βασιλέως Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἀντί αὐτεξουσίως, ἐξουσιαστικά, νά ἀνοίξουν τίς πύλες τῶν ναῶν καὶ τὴν ἀπρόσκοπτη καὶ ἄνευ ὄρων προσκύνηση τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων, ἀντί μέ βροντερή φωνή νά φωνάζουν τό «Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ἡμῶν καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης»[16] δουλοπρεπῶς καὶ ἀναξίως παρακαλοῦν τοὺς ἀσεβεῖς καὶ βλασφήμους καὶ τοὺς λένε: «Ἀνοίξτε τοὺς ναοὺς, ὅπως ἔχετε ἀνοικτὰ τὰ σουπερμάρκετς, τὰ φαρμακεῖα καὶ τίς λαϊκὲς ἀγορές, καὶ ἐμεῖς συμφωνοῦμε μαζί σας ὅτι οἱ ἱεροὶ ναοί, οἱ ἅγιες εἰκόνες, τό ἱερό Εὐαγγέλιο, ὁ Τίμιος Σταυρός, τὰ πολλὰ πρόσωπα μέσα στὴν Ἐκκλησία, εἶναι κίνδυνος γιά τὴν ὑγεία. Θά ἀποφασίσουμε σχετικὰ καὶ θά πάρουμε ὅλα τὰ μέτρα πού ἀπαιτοῦνται, ὥστε νά μὴ μεταδοθεῖ μέσα στοὺς ναοὺς ὁ κορωνοϊός».

Καὶ αὐτά, παρακαλῶ, μέ συνοδικὲς ἀποφάσεις, ὅπου ὑποτίθεται ὅτι ἐπιστατεῖ τό Ἅγιο Πνεῦμα, τό ὁποῖο ἔτσι βλασφήμως παρουσιάζεται νά ἀποφασίζει καὶ νά ἀναιρεῖ τόν ἑαυτό του, γιατί αὐτό ἀγιάζει, χαριτώνει τόν ἱερό ναό κατὰ τὴν τέλεση τῶν ἐγκαινίων καὶ σταθερά στή συνέχεια μέ ὅλες τίς ἱερὲς τελετές καὶ ἀκολουθίες καὶ πρό παντός μέ τὴν Θεία Εὐχαριστία. Ἐξισώνουν ἔτσι καὶ οἱ τῆς Ἐκκλησίας τοὺς ναοὺς μέ τὰ σουπερμάρκετς, τὰ ἱερά μέ τὰ κοσμικά, δέν διαστέλλουν, δέν διαφοροποιοῦν τὰ ἱερά ἀπὸ τὰ μὴ ἱερά. Δέν ἰσχύει ἀναλογικά ἡ ἐπιτίμηση τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μέσω τοῦ προφήτου Ἰεζεκιήλ: «Οἱ ἱερεῖς αὐτῆς (= τῆς Ἱερουσαλήμ, τώρα τῆς Ἐκκλησίας) ἠθέτησαν νόμον μου καὶ ἐβεβήλουν τὰ ἅγιά μου· ἀναμέσον βεβήλου καὶ ἁγίου οὐ διέστελλον καὶ ἀναμέσον ἀκαθάρτου καὶ τοῦ καθαροῦ οὐ διέστελλον... καὶ ἐβεβηλούμην ἐν μέσω αὐτῶν»[17].

Ὅχι! Καλοί μας Ἀρχιερεῖς. Δέν εἶναι τό ἴδιο τά κοσμικά καταγώγια καί καταστήματα μέ τούς ἱερούς ναούς, γιά νά ζητᾶτε ἴση μεταχείριση. Δέν ἔπρεπε κᾶν νά τήν ζητήσετε, ἀλλά αὐτεξουσίως, μέ τήν δύναμη τήν βασιλική τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος, γιατί ὅπως μάθατε στίς Θεολογικές Σχολές ἡ Ἱερωσύνη συγκεντρώνει τό τρισσό ἀξίωμα τοῦ Κυρίου, βασιλικό, προφητικό καί ἀρχιερατικό, ἔπρεπε νά κλείσετε τόν ἀσεβῆ κοσμικό καίσαρα ἔξω ἀπό τούς ναούς, στούς ὁποίους κατοικεῖ καί ἐνεργεῖ ὁ Βασιλεύς τοῦ σύμπαντος. Ὁ ναός εἶναι οἶκος τοῦ Θεοῦ καί ἐργαστήριον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Θά ἔπαιρνε μεγάλη ἔκταση τό παρόν ἄρθρο, ἂν ἐπιχειροῦσα νά καταδείξω ἐπαρκῶς τήν ἀγιότητα καί Χάρη τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί ὅλων τῶν ἱερῶν σκευῶν καί ἀντικειμένων πού ὑπάρχουν σ' αὐτούς. Ἐνδεικτικῶς, κατά διδασκαλικό χρέος καί ὅσο μοῦ ἀναλογεῖ ὡς ἐλαχίστου ἱερέως, θά θίξω κάποιες πλευρές τοῦ θέματος πού καί ἄλλοι ἔθιξαν καί γνωρίζουν. Ὁ ἱερός ναός χαρακτηρίζεται ὡς ἱερός, ὅπως καί ἡ Εὐχαριστία ὡς θεία, διότι ἔχει καθαγιασθῆ, ἔχει καθιερωθεῖ μέ εἰδική τελετή, τήν τελετή τῶν Ἐγκαινίων, κατά τήν ὁποία ὁ ἀρχιερεύς, ἐκτός τοῦ ὅτι ἐπικαλεῖται τήν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νά κατέλθει νά ἀγιάσει τόν ναό, γιά αἰσθητή παρουσία αὐτοῦ τοῦ ἀγιασμοῦ χρίει μέ Ἅγιο Μύρο τούς τοίχους τοῦ ναοῦ.

Πρός αὔξηση δέ τοῦ ἀγιασμοῦ τοποθετεῖ στήν Ἁγία Τράπεζα καί λείψανα ἀγίων μαρτύρων πού μέ τό αἷμα τους ἀγίασαν καί ἐπλούτισαν τήν Ἐκκλησία. Ἀπό τό πλῆθος τῶν ὕμνων καί τῶν εὐχῶν τῆς τελετῆς τῶν Ἐγκαινίων ἐπιλέγουμε ὀλίγους. Ἀπό τόν ἑσπερινό τῆς τελετῆς τό «Καί νῦν» τῶν Στιχηρῶν: «Τόν ἐγκαινισμόν τελοῦντες τοῦ πανιέρου ναοῦ... σέ δοξάζομεν Κύριε, τόν ἀγίασαντα τοῦτον καί τελειώσαντα τῇ αὐτοτελεῖ σου Χάριτι». Τό πρῶτο τροπάριον τῶν Ἀποστίχων: «...Τοῦτον τόν Οἶκον ὁ Πατήρ ὠκοδόμησεν. Τοῦτον τόν Οἶκον ὁ Υἱός ἐστερέωσε. Τοῦτον τόν Οἶκον τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἀνεκαίνισε, τό φωτίζον καί στηρίζον καί ἀγιάζον τάς ψυχάς ἡμῶν». Τοποθετώντας ὁ ἀρχιερεύς τά λείψανα ἐντός τῆς ἀγίας θήκης πού τοποθετεῖται στήν Ἁγία Τράπεζα παρακαλεῖ τόν Θεό νά δωρίσει εἰς αὐτά «τό θαυματουργεῖν πρός ἡμετέραν σωτηρίαν».

Σέ καθαγιαστική εὐχή ἐπίσης λέγει μεταξύ ἄλλων ὁ ἀρχιερεύς: «Ναί, Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεός ὁ Σωτήρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περᾶτων τῆς γῆς, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν δεομένων σου, καί

κατάπεμψον τό πανάγιόν σου Πνεῦμα, τό προσκυνητόν καί παντοδύναμον, καί ἀγίασον τόν Οἶκον τοῦτον· πλήρωσον αὐτόν φωτός αἰδίου· αἰρέτισον αὐτόν εἰς κατοικίαν σήν· ποιήσον αὐτόν σκηνωμα δόξης σου· κατακόσμησον αὐτόν τοῖς θείοις σου καί ὑπερκοσμίοις χαρίσμασι· κατάστησον αὐτόν λιμένα χειμαζομένων, ἰατροῖον παθῶν, καταφυγὴν ἀσθενῶν, δαιμόνων φυγαδευτήριον, ἐν τῷ εἶναι τούς ὀφθαλμούς σου ἀνεωγμένους ἐπ' αὐτόν ἡμέρας, καί νυκτός, καί τά ὦτά σου προσέχοντα εἰς τήν δέησιν τῶν ἐν φόβῳ σου καί εὐλαβείᾳ ἐν αὐτῷ εἰσιόντων καί ἐπικαλουμένων τό πάντιμον καί προσκυνητόν ὄνομά σου· ὅσα ἄν αἰτήσωνταί σε, καί σύ ἀκούσεις ἐν οὐρανῷ ἄνω, καί ποιήσεις ἔλεος, καί ἴλεως ἔσῃ αὐτοῖς. Φύλαξον αὐτόν ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ἀσάλευτον, καί τό ἐν αὐτῷ Θυσιαστήριον, Ἅγιον Ἀγίων ἀνάδειξον, τῇ δυνάμει καί ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· δόξασον αὐτόν ὑπέρ τό κατά νόμον ἱλαστήριον, ὥστε τάς ἐν αὐτῷ τελουμένας ἱεουργίας, εἰς τό ἅγιον καί ὑπερουράνιον καί νοερόν σου Θυσιαστήριον καταναῖν, καί τήν χάριν ἡμῖν κομίζειν τῆς σῆς ἀχράντου ἐπισκιάσεως· θαρρόυμεν γάρ, οὐκ εἰς τήν τῶν ἡμετέρων ἀναξίων χειρῶν ὑπουργίαν, ἀλλ' εἰς τήν σήν ἄφατον ἀγαθότητα».

Στά συνήθη Εἰρηνικά πού ἐκφωνεῖ στή συνέχεια ὁ Διάκονος προστίθεται ἡ δέηση: «ὑπέρ τοῦ ἀγιασθῆναι τόν Οἶκον τοῦτον, καί τό ἐν αὐτῷ Θυσιαστήριον, τῇ ἐπιφοιτήσει, καί δυνάμει καί ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Σέ ἄλλη εὐχή ὁ ἀρχιερεύς:

«Εὐχαριστοῦμεν σοι, Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν, ὅτι, ἦν ἐξέχεας χάριν ἐπί τούς ἁγίους σου Ἀποστόλους, καί ἐπί τούς ὀσίους ἡμῶν Πατέρας, ἡξίωσας, διά πολλήν σου φιλανθρωπίαν, καί μέχρις ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν, καί ἀχρείων δούλων σου ἐκτεῖναι. Διό δεόμεθά σου, Δέσποτα πολυέλεε· Πλήρωσον δόξης, καί ἀγιασμοῦ καί χάριτος τό Θυσιαστήριον τοῦτο, ὥστε μεταποιεῖσθαι τάς ἐν αὐτῷ προσφερομένας σοι ἀναιμάκτους θυσίας, εἰς τό ἄχραντον Σῶμα, καί τό τίμιον Αἷμα τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς σωτηρίαν παντός τοῦ Λαοῦ σου καί τῆς ἡμῶν ἀναξιοτήτος».

Ἡ ἴδια Χάρις, λοιπόν, πού δόθηκε στούς Ἀποστόλους καί στούς Ἁγίους Πατέρες, ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, γεμίζει μέ τήν τελετή τῶν Ἐγκαινίων τούς ἱεροὺς ναοὺς καί παραμένει ἐκεῖ διαρκῶς, ὅπως παραμέ-

νει ἡ Χάρη τοῦ Βαπτίσματος στους βαπτιζόμενος καί τῆς Ἱερωσύνης στους ἱερεῖς. Εἶναι ἡ ἴδια Χάρη πού μεταβάλλει τόν ἄρτο καί τόν οἶνο σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ, πού ἐνεργεῖ ὥστε οἱ Ἅγιες Εἰκόνες νά θαυματοουργοῦν καί νά μυροβλύζουν, ὅπως καί τά λείψανα τῶν Ἁγίων. Στήν Χάρη λοιπόν καί στόν Ἁγιασμό τῶν ναῶν ἀπό τήν τελετή τῶν Ἐγκαινίων προστίθεται αὐξητικά ἡ Χάρη ἀπό τήν διαρκῆ τέλεση τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί τῶν λοιπῶν μυστηρίων, ἀπό τήν πλούσια Χάρη τῶν Ἀγιογραφικῶν ἀναγνωσμάτων καί τῶν ὕμνων ἀπό τόν πολλαπλασιασμό τῆς Χάριτος στους κοινωνοῦντες καί ἐκκλησιαζομένους.

Ὅλα μέσα στόν ναό ἀγιάζονται καί χαριτώνονται, ἀκόμη καί οἱ τοῖχοι καί τά κεραμίδια, καί τά στασίδια καί τά καθίσματα, καί ὁ ἀέρας μέσα στό ναό· πουθενά δέν μπορεῖ νά σταθεῖ ὁ κορωνοϊός καί νά ἐπιβιώσει. Λυπήθηκα γι' αὐτό καί στενοχωρήθηκα, ὅταν εἶδα στήν τηλεόραση ὅτι ἐπίσκοποι καί ἱερεῖς ἐκάλεσαν συνεργεῖα ἀπολύμανσης καί ἐγέμισαν τόν ἀγιασμένο καί ἀπρόσβλητο ἀπό ἀσθένειες χῶρο, τό ἱατρεῖο τῶν παθῶν καί τῶν νοσημάτων, ἀπό τά σύννεφα καί τούς ὑδρατμούς τῆς ἀπιστίας μας. Εὐσεβής ἀδελφός μέ ἐπληροφόρησε ὅτι καί μέσα στά Ἱερά τῶν Ναῶν προχώρησε ἡ ἀπολύμανση. Εὐτυχῶς πού τήν τελευταία στιγμή ἀπέσυραν τήν ὑποχρεωτική χρήση τῆς μάσκας μέσα στους ἱερούς ναούς, ὅποτε οἱ παραβάτες θά ἐτιμωροῦντο καί μέ χρηματικά πρόστιμα. Τό ζητοῦν πάντως μέ ἰσχυρή σύσταση. Περιμένουμε καί ἐμεῖς ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο, ὄχι μέ ἰσχυρή, ἀλλά μέ ἰσχυρότατη σύσταση νά ἀπαγορεύσει τήν βεβήλωση καί τήν καρναβαλοποίηση τῶν Ναῶν μέ τήν χρήση τῆς μάσκας καί νά σταθεῖ καί στά ἄλλα στό ὕψος τοῦ λειτουργήματος τῆς Ἱερωσύνης.

Θά προσθέσω ὀλίγα μόνον γιά τήν Χάρη τήν ἀγιαστική τῶν Ἁγίων Εἰκόνων καί γιά τόν ἀσπασμό τοῦ χεριοῦ τῶν ἱερέων καί θά κλείσω μέ μία σύντομη παρουσίαση τῶν ὄσων λέγει γιά τήν ἱερότητα τοῦ ναοῦ καί τῶν ἐν τῷ ναῷ ὁ ἅγιος Συμεών Θεσσαλονίκης (1416/17-1429), μέγας λειτουργιολόγος καί μυσταγωγός.

Ἡ σύσταση νά μήν ἀσπαζόμαστε τίς ἅγιες εἰκόνες μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς ἕνα νέο εἶδος εἰκονομαχίας, γιατί ἀγνοεῖ τήν θεολογία καί τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας πού ἀναπτύχθηκε ἀπό τήν Ζ' Οἰκουμένη Σύνοδο καί ἀπό μεγάλους Ἁγίους Πατέρες. Ἀσπαζόμενοι τίς εἰκόνες ἀσπαζόμαστε τά εἰκονιζόμενα πρόσωπα τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας, τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Ἁγίων, τῶν ὁποίων ἡ Χάρη καί ὁ ἀγιασμός μεταβαίνει

ἀπό τὰ πρωτότυπα, ἀπό τούς ἴδιους, καί στίς εἰκόνες τους. Δέν τιμοῦμε τό ξύλο τῆς εἰκόνας, ἀλλά τόν εἰκονιζόμενο ἐπάνω εἰς αὐτήν, ὅπως εἶχε διατυπώσει ἐνωρίς ὁ Μ. Βασίλειος καί κατόπιν ὁ Ἅγιος Ἰωάννης Δαμασκηνός καί ἡ Ζ΄ Οἰκουμενική Σύνοδος· «ἡ γάρ τῆς εἰκόνας τιμή ἐπί τό πρωτότυπον διαβαίνει».

Εἶναι λοιπόν ποτέ δυνατόν νά ἐπιτρέψει ὁ Χριστός, ἡ Θεοτόκος, ὁ εἰκονιζόμενος Ἅγιος νά ἀσθενήσει αὐτός πού τόν τιμᾷ ἀσπαζόμενος τήν εἰκόνα του; Ὅταν μάλιστα ἔχουμε χιλιάδες παραδείγματα θαυματουργῶν εἰκόνων πού εἶτε ἐκδηλώνουν τήν πλούσια Χάρη τους μέ μυροβλησία εἶτε μέ τή θεραπεία χιλιάδων ἀσθενῶν πού προσφεύγουν καί ζητοῦν βοήθεια ἀπό τόν Θεό καί τούς Ἁγίους; Ἡ Χάρη μάλιστα αὐτή τῶν εἰκονιζομένων Ἀγίων, ὅπως περνᾷ στά λείψανα πολλῶν Ἀγίων καί τά καθιστᾷ ἄφθαρτα καί θαυματουργά, ἔτσι περνᾷ καί στό ὑλικό τῶν εἰκόνων, εἰς τό ξύλο, τό ἀγιάζει καί τό χαριτώνει ὥστε καί αὐτό νά μεταδίδει Χάρη καί Ἀγιασμό. Σέ παλαιότερη μελέτη μας γιά τίς ἅγιες εἰκόνες γράψαμε τά ἑξῆς:

«Οἱ εἰκόνες μάλιστα τῶν ἁγίων δέν εἶναι ἀπλές ἀναμνηστικές παραστάσεις, ὅπως οἱ φωτογραφίες τῶν συγγενῶν καί φίλων, ἀλλά μετέχουν καί αὐτές στή δόξα καί στόν ἀγιασμό, λόγω τῆς μυστικῆς τους σχέσεως πρός τὰ πρωτότυπα. Ἡ Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πού ἐνοικεῖ στούς ἁγίους, χαριτώνει τά σώματά τους, ὅπως φαίνεται στά ἅγια λείψανά τους καί περνᾷ καί στίς ἅγιες εἰκόνες τους, πού γιά τό λόγο αὐτό θαυματουργοῦν[18]. Ἡ Σύνοδος ἀπέκρουσε τήν ἄποψη τῶν εἰκονομάχων οἱ ὅποιοι ἰσχυρίζονταν ὅτι ἡ εἰκόνα, ἐπειδή δέν καθαγιάζεται μέ εἰδική εὐχή, δέν ἔχει τό χαρακτήρα τοῦ ἱεροῦ καί ἁγίου, «ἀλλά μένει κοινή καί ἄτιμος ὡς ἀπήρτισεν αὐτήν ὁ ζωγράφος». Κατά τούς Πατέρες τῆς Συνόδου ὑπάρχουν πολλά ἄλλα ἀντικείμενα μέσα στή λατρεία, ὅπως ὁ σταυρός καί τά ἱερά σκεύη, τά ὅποια χωρίς νά καθιερῶνται μέ εὐχή, εἶναι ἀφ' ἐαυτῶν πλήρη ἀγιασμοῦ καί Χάριτος.

Τό ἴδιο ἰσχύει καί μέ τήν εἰκόνα. Διά τοῦτο «ἀσπαζόμενοι ταύτην καί τιμητικῶς προσκυνοῦντες μεταλαμβάνομεν ἀγιασμοῦ· ἐπεὶ καί ἱερά διάφορα σκεύη ἔχοντες ταῦτα ἀσπαζόμεθα καί περιπτυσσόμεθα καί ἀγιασμόν τινα εἴληφέναι παρ' αὐτῶν ἐλπίζομεν· ἢ καί τόν σταυρόν καί τά ἱερά σκεύη φληναφήσουσι κοινά καί ἄτιμα εἶναι, ὡς ἀπήρτισεν αὐτά ὁ τέκτων καί ὁ ζωγράφος καί ὁ ὑφάντης, ἐπειδάν οὐκ ἔχουσιν εὐχήν ἱεράν

ἀγιάζουσαν αὐτά, ἢ καί τὰς σεπτὰς εἰκόνας ὡς ἱεράς καί ἁγίας καί τιμίας ἀποδέξονται»[19]. Ὅτι ἀφιερώνεται στό Θεό καί στούς ἁγίους μετέχει τῆς Χάριτος καί γίνεται ἅγιο. Οἱ εἰκόνες εἶναι ἰσοδύναμες πρός τό εὐαγγέλιο, τόν σταυρό καί τὰ ἱερά σκεύη. Γι' αὐτό μέ ἔμφαση ἡ σύνοδος ἐπαναλαμβάνει: «Ταῦτα εἰδότες ἡμεῖς, οἱ τῷ Θεῷ μόνῳ τήν λατρείαν ἡμῶν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ προσάγοντες, πάντα τὰ αὐτῷ ἀνατεθειμένα καί καθιερωμένα, εἴτε θεῖος τύπος τοῦ τιμίου σταυροῦ, εἴτε ἅγιον εὐαγγέλιον, εἴτε σεπταί εἰκόνες, εἴτε ἱερά σκεύη εἰσί, καί ἀσπασώμεθα καί περιπτυξώμεθα, ὡς ἐλπίδα ἔχοντες ἀγιασμοῦ μεταλαμβάνειν παρ' αὐτῶν»[20].

Ὡς πρός τόν ἀσπασμό τοῦ χεριοῦ τῶν ἱερέων, τό χειροφίλημα τῶν ἱερέων, πού εἶναι ἀρχαιότατη εὐλαβική καί ἀγιασμένη συνήθεια, πρέπει νά λεχθοῦν τὰ ἑξῆς. Τό χειροφίλημα δέν ἔχει σχέση μέ τόν ἱερέα ὡς φυσικό πρόσωπο, ὡς ἀπλή βιολογική ὕπαρξη, ὅπως εἴμαστε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ὡς ἀπλά βιολογικά πρόσωπα. Ἀπευθύνεται πρός τόν ἱερέα ὡς φορέα τοῦ μεγάλου λειτουργήματος τῆς Ἱερωσύνης· δέν τιμοῦμε τόν Γιώργη, τόν Γιάννη, τόν Γρηγόρη, ἀλλά τήν Ἱερωσύνη τοῦ Γιώργη, τοῦ Γιάννη, τοῦ Γρηγόρη· τιμοῦμε τόν παπα-Γιώργη, τόν παπα-Γιάννη, τόν παπα-Γρηγόρη. Κάνουν πολύ ἄσχημα καί προσβάλλουν τήν Ἱερωσύνη τους ὅσοι ἱερεῖς ἀπό ψεύτικη κοσμική εὐγένεια ἢ δῆθεν ταπείνωση καί ἀναξιοσύνη τραβοῦν τό χέρι τους καί δέν ἀφήνουν τούς πιστούς νά τό ἀσπασθοῦν.

Τό χέρι τοῦ ἱερέως εἶναι τό χέρι τοῦ ἀρχιερέως Χριστοῦ· τό δανεῖζεται ὁ Χριστός, ὥστε μέσω αὐτοῦ νά μεταδίδει τήν Χάρη του καί πολλές φορές νά θαυματουργῇ. Αὐτός δέν εἶπε γιά τούς Ἀποστόλους, ἐπομένως καί γιά τούς ἐπισκόπους καί τούς ἱερεῖς ὅτι «ἐπί ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι καί καλῶς ἔξουσι»[21]. Στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων διηγεῖται ὁ Εὐαγγελιστής Λουκάς ὅτι οἱ Ἀπόστολοι θαυματουργοῦσαν μέ τήν ἐπίθεση τῶν χεριῶν τους ἐπάνω σέ ἀσθενεῖς: «Διά δέ τῶν χειρῶν τῶν Ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καί τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά»[22]. Καί μέ τήν ἐπίθεση τῶν χεριῶν τους ἐχειροτόνησαν οἱ Ἀπόστολοι τούς ἐπτά διακόνους[23], ὅπως συνέβαινε καί συμβαίνει μέχρι σήμερα στό μυστήριον τῆς Ἱερωσύνης καί σέ ἄλλα μυστήρια, κατά τήν τέλεση τῶν ὁποίων ἐπιθέτει ὁ ἐπίσκοπος ἢ ὁ ἱερεύς τὰ χέρια του στήν κεφαλή τοῦ ἀγιαζομένου.

Εἶναι ἐντυπωσιακό καί χαρακτηριστικό περί τοῦ ὅτι τό χέρι τοῦ ἱερέως εἶναι χέρι τοῦ Χριστοῦ τό ὅτι, ὅταν οἱ ἱερεῖς πρό τῆς Προσκομιδῆς τελοῦμε τήν λεγόμενη ἀκολουθία τοῦ «Καιροῦ», ὅταν παίρνουμε καιρό, ὅπως λέμε, παρακαλοῦμε τόν Χριστό νά μᾶς στείλει τό δικό του χέρι γιά νά τελέσουμε τήν Θεία Λειτουργία, χρησιμοποιώντας βέβαια τό δικό μας χέρι: «Κύριε ἐξαπόστειλόν μοι τήν χειρᾶ σου ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου...». Καί στό τέλος μετά τόν καθαγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων καί λίγο πρίν ἀπό τήν Μετάληψη λέγοντας ὁ ἱερεύς τήν σύντομη εὐχή «Πρόσχες Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ» παρακαλεῖ μέ τό κραταιό του χέρι ὁ Χριστός νά τοῦ μεταδώσει τό σῶμα καί τό αἷμα Του καί μέσω αὐτοῦ καί στόν λαό: «Καί καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματος σου καί τοῦ τιμίου αἵματος, καί δι' ἡμῶν παντί τῷ λαῷ».

Εἶναι λοιπόν προσβολή πρός τήν Ἱερωσύνη τό νά ἀρνοῦνται οἱ ἐπίσκοποι καί οἱ ἱερεῖς τό χειροφίλημα τῶν πιστῶν γιά λόγους κοσμικῆς εὐγένειας, ἢ ψεύτικης ταπείνωσης, τώρα μάλιστα πολύ χειρότερα καί βλάσφημα, ἀπό φόβο μήπως τό ἁγιασμένο χέρι τους, τό χέρι τοῦ Χριστοῦ, μεταδώσει τήν ἀσθένεια τοῦ Κορωνοϊοῦ. Ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός ἀναφερόμενος στό ὅτι πρέπει νά τιμοῦμε τούς ἱερεῖς, τήν ἱερωσύνη τους, διδάσκει ὅτι ἂν συναντήσουμε νά εἶναι μαζί ἕνας ἄγγελος καί ἕνας ἱερεύς πρῶτα νά τιμήσουμε τόν ἱερέα καί μετά τόν ἄγγελο, διότι ὁ ἱερεύς εἶναι ἀνώτερος ἀπό τούς ἀγγέλους. Καί συμπληρώνει γιά τό χειροφίλημα: «Ἐγώ ἔχω χρέος ὅταν ἀπαντήσω ἱερέα νά σκύψω νά τοῦ φιλήσω τά χέρια καί νά τόν παρακαλέσω νά παρακαλῇ τόν Θεόν διά τας ἁμαρτίς μου. Διότι ὅλος ὁ κόσμος νά παρακαλέσῃ τόν Θεόν δέν δύναται νά τελειώσουν τά Ἄχραντα Μυστήρια, καί ἕνας ἱερεύς, ἔστω καί ἁμαρτωλός, δύναται μέ τήν χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νά τά τελειώσῃ»[24].

Αὐτές τίς ἡμέρες κυκλοφορήθηκε στό Διαδίκτυο μία σχετική ἐπιστολή τοῦ Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, πού ἀναφέρεται στό ὅτι σέ κάποιο χωριό, ὅταν πέθανε ὁ γέρος ἱερέας καί ἐστάλη νέος, οἱ κάτοικοι δέν τοῦ φιλοῦσαν τό χέρι, διότι πολλοί ἦσαν μεγαλύτεροί του στήν ἡλικία. Ὑπενθυμίζει στόν παραλήπτη τῆς ἐπιστολῆς καί κάτοικο τοῦ χωριοῦ ὁ Ἅγιος Νικόλαος ὅτι, ὅταν ὁ ἠγεμόνας τῆς Σερβίας Μίλος συνήντησε νεαρό ἱερέα, ὁ ὁποῖος τράβηξε τό χέρι του, γιά νά μή τό φιλήσει, ὁ ἠγεμόνας τοῦ εἶπε: «Δῶσε νά φιλήσω τό χέρι! Δέν φιλῶ τό δικό σου τό χέρι, ἀλλά τό ἀξίωμά σου, πού εἶναι γεροντότερο καί ἀπό

σένα και από μένα». Και σχολιάζοντας τήν απάντηση του ήγεμόνα ο Άγιος Νικόλαος λέγει:

«Μ' αυτό νομίζω ότι όλα έχουν λεχθεί και επεξηγηθεί. Ο γέρων ήγεμόνας μίλησε στην Εκκλησία και είπε λόγια εμπνευσμένος από τό Πνεῦμα του Θεοῦ. Σκεφθείτε μόνος σας: εάν ο ιερέας σας είναι εἴκοσι πέντε χρονῶν, τό ἀξίωμά του είναι χίλια ἐννιακόσια. Καί ὅταν ἐσεῖς φιλάτε τό χέρι του, φιλάτε τό ἀξίωμα, τό ὁποῖο ἀπό τούς ἀποστόλους του Χριστοῦ πέρασε σέ πολλές χιλιάδες λειτουργούς του ἱεροῦ του Θεοῦ. Ἐνῶ ἀσπάζεσθε τό ἀξίωμα του ἱερέα, ἀσπάζεστε καί ὅλα τά μεγάλα ἱερά καί τούς ἄξιους πνευματικούς, οἱ ὁποῖοι ἔφεραν αὐτό τό ἀξίωμα, ἀπό τούς ἀποστόλους ἕως σήμερα. Φιλάτε τόν ἅγιο Ἰγνάτιο, τόν ἅγιο Νικόλαο, τόν Μέγα Βασίλειο, τόν ἅγιο Σάββα, τόν Ἀρσένιο καί τόν Ἰωαννίκιο, καί πολλούς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι στή γῆ ἦταν κοσμήματά της, καί τώρα στόν οὐρανό είναι κοσμήματα του οὐρανοῦ, καί οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὀνομαστεῖ γήινοι ἄγγελοι καί οὐράνιοι ἄνθρωποι. Κι ἔτσι, ὁ ἀσπασμός του ἱερέα δέν γίνεται μέ ἓνα ἀπλό φίλημα, ἀλλά κατά τά λόγια του ἀποστόλου Παύλου, «ἐν φιλήματι ἀγίῳ». (Α΄ Κορ. 16, 20). Φιλήστε λοιπόν χωρίς δισταγμό τό χέρι πού εὐλογεῖ, καί τό ἀξίωμα πού είναι εὐλογημένο ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα. Κι ἀκόμα τό νά φιλάμε νεότερο ἀπό τόν ἑαυτό μας, ὅπως καί τό νά ἀκοῦμε νεότερο ἀπό τόν ἑαυτό μας, είναι καλό, ἐπειδή μᾶς προφυλάσσει ἀπό τήν ὑπερηφάνεια καί μᾶς διδάσκει τήν ταπεινοφροσύνη»[25].

Ἐπίλογος. Σπουδαία θέση του Ἁγίου Συμεών Θεσσαλονίκης.

Καί τελειώνουμε μέ ὅσα ὁ Ἅγιος Συμεών Θεσσαλονίκης λέγει γιά τήν ἱερότητα του ναοῦ ἐπιλέγοντας ἀπό τά πολλά τό πιό χαρακτηριστικό. Μᾶς λέγει λοιπόν ὅτι «Ὁ ναός ἔχει ἀφιερωθῆ στόν Θεό καί είναι κατοικία του. Ὁ Θεός βρίσκεται στόν ναό ὁ ἴδιος. Ἐπίσης, καί ὁ Ἅγιος, στόν ὁποῖο ἔχει ἀφιερωθεῖ ὁ ναός, μένει στόν ναό σάν σέ δικό του σπίτι. Καί μέ τήν ψυχή του είναι παρών ἀοράτως, πολλές φορές ὅμως καί μέ τά λείψανά του βρίσκεται σωματικά ἐκεῖ καί ἐνεργεῖ μέ θεία δύναμη καί Χάρη. Ἐπειδή οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε σύνθετοι, διπλοί, ἀπό ψυχή καί σῶμα, παίρνουμε τά θεῖα δῶρα μέ διπλό τρόπο, ἀόρατα καί ὀρατά. Γι' αὐτό καί στά ὑλικά καί αἰσθητά αὐτά πράγματα κατεβαίνει ἡ Χάρη καί μένει καί ἐνεργεῖ γιά μᾶς μέ τήν εὐδοκία του Πατρός καί τό ἔλεος αὐτοῦ πού σαρκώθηκε γιά μᾶς καί μᾶς ἀνέπλασε διπλά, καί μέ τήν ἔλευση καί παρουσία του Ἁγίου Πνεύματος, πού είναι συνεργός αὐτοῦ καί ἀχώρι-

στο. Καί αυτό τό βλέπουμε όλοφάνερα. Μέσα στους ναούς ένεργοῦν θεῖες δυνάμεις καί έμφανίσεις άγγέλων καί άγιών· έπιτελοῦνται θαύματα· έκπληρώνονται τά αίτήματα· γίνονται ίάσεις άσθενών. Άκόμη καί τά άψυχα άντικείμενα τών ναών, τά νερά καί οί πέτρες καί οί κίονες καί τά πέπλα καί τά σίδερα άγιάζουν, όχι βέβαια άφ' έαυτών, άφοῦ εἶναι άψυχα καί κτίσματα τοῦ Θεοῦ καί άπό μόνα τους δέν έχουν τίποτε. Ένεργοῦν όμως μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ καί μέ τήν έπίκληση τοῦ όνόματος τοῦ Άγίου τοῦ ναοῦ, γιά νά άγιασθοῦμε έμεῖς. Όπου λοιπόν υπάρχει όνομασία καί έπίκληση τοῦ όνόματος τοῦ Θεοῦ πού έδημιούργησε τά πάντα, τῆς Άγίας Τριάδος, πού εἶναι ο μόνος άληθινός Θεός, εκεί εἶναι όλα άγια, καί όλα άγιάζουν καί θεραπεύουν καί σώζουν μέ τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ».

Τό σπουδαῖο αυτό κείμενο τοῦ Άγίου Συμεών τό παραθέτουμε αὐτούσιο άμέσως στό κείμενο τοῦ άρθρου ως όρθόδοξη κατακλείδα, πού δέν άφήνει καμμία άμφιβολία γιά τό πώς έπρεπε νά αντιμετωπισθοῦν ο ναός καί τά έν τῷ ναῷ κατά τήν υγειονομική αντιμετώπιση τοῦ Κορωνοῖοῦ:

«Ο ναός άφιέρωται τῷ Θεῷ, καί αὐτοῦ έστιν οἶκος· καί αὐτός έστιν έν αὐτῷ. Καί ο έπικληθεῖς δέ δοῦλος αὐτοῦ έν αὐτῷ μένει, ως έν οικείῳ σκηνώματι. Καί τῆ ψυχῆ μέν ένδημεῖ άϋλως, πολλάκις δέ καί τοῖς λειψάνοις έστί τεθειμένος εκείσε· καί θεία δυνάμει καί χάριτι, ένεργεῖ· ότι καί διπλοῖ όντες ήμεῖς καί τά δῶρα διπλῶς λαμβάνομεν. Όθεν καί έν τοῖς υλώδεσι τούτοις ή χάρις έφίσταται, καί έπιφοιτῶσα μένει, καί δι' ήμᾶς ένεργεῖ εύδοκία Πατρός, καί έλέει τοῦ δι' ήμᾶς σαρκωθέντος καί διπλῶς ήμᾶς άναπλάσαντος, καί έπιδημία καί οίκτιρμοῖς τοῦ συνεργοῦ αὐτῷ καί άχωρίστου Πνεύματος. Καί τοῦτο βλέπομεν άριδήλως. Θεῖαι γάρ δυνάμεις ένεργοῦνται έν τοῖς ναοῖς, καί άγγέλων έμφάνειαι καί άγιών· καί σημεῖα τελεῖται· καί τά αίτήματα δίδονται· καί ίάματα χορηγεῖται· καί τά έν αὐτοῖς δέ τοῖς ναοῖς άψυχα, ὕδατά τε καί λίθοι καί κίονες καί πέπλα καί σιδήρια ένεργεῖ· οὐκ άφ' έαυτῶν, πῶς γάρ; άψυχα καί κτίσματα Θεοῦ όντα, καί μηδέν άφ' έαυτῶν έχοντα; όμως ταῦτα ένεργεῖ τῆ τοῦ Θεοῦ χάριτι έν τούτοις έπικληθείση, καί τοῦ θεοῦ έν τούτοις έπονομασθέντος όνόματος, ἴν' άγιασθῶμεν ήμεῖς. Όπου τοίνυν Θεοῦ όνομασία τε καί έπίκλησις τοῦ πάντα πεποιηκότος τῆς μακαρίας Τριάδος τοῦ μόνου όντος Θεοῦ, άγια πάντα, καί ένεργεῖ πάντα, καί ίᾶται, καί σώζει τῆ χάριτι»[26].

Θά συνεχίσουμε σέ ἐπόμενο ἄρθρο ἀναλύοντας πῶς διακωμωδήθηκε ἡ Θεία Λειτουργία μέ τό κλείσιμο τῶν ναῶν καί τήν ἀπαγόρευση τῆς Θείας Κοινωνίας.

Παραπομπές:

- [1]. Βλ. ΡG 150, 368-492 καί ΕΠΕ - Φ 22, Εἰσαγωγή-Κείμενον-Μετάφρασις-Σχόλια ὑπό Π. Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ, Θεσσαλονίκη 1979, σελ. 32-261.
- [2]. ΡG 150, 368-376. ΕΠΕ - Φ 22, 32-45
- [3]. Β΄ Κορ. 3, 18.
- [4]. Αὐτόθι, κεφ. ΚΑ΄, ΡG 150, 413.
- [5]. Ματθ. 26, 26-28.
- [6]. Λουκᾶ 22, 19.
- [7]. Αὐτόθι, 24, 49.
- [8]. Ἰω. 14, 17.
- [9]. Ματθ. 28, 20: «Καί ἰδοῦ ἐγώ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος».
- [10]. Αὐτόθι, κεφ. ΚΗ΄-ΚΘ΄, ΡG 150, 425-427.
- [11]. ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ, Δογματική τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, Ἀθῆναι 1956, σελ. 346.
- [12]. ΜΑΝΣΙ XIII, 266.
- [13]. ΡG 94, 1144. ΧΡ. ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ, Αὐτόθι, σελ. 351.
- [14]. Ρωμ. 1, 22.
- [15]. ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ, Ἐκδοσις ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως 86, ΡG 1140-1142, ΕΠΕ 1, 466.
- [16]. Ψαλμ. 22, 7.
- [17]. Ἰεζεκ. 22, 26.
- [18]. ΜΑΝΣΙ 13, 40.309.
- [19]. Αὐτόθι 13, 269-271.
- [20]. Αὐτόθι 13, 309-377. Βλ. Πρωτοπρεσβυτέρου ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΖΗΣΗ, Οἱ Εἰκόνες στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, Θεσσαλονίκη 2007, σελ. 27-28.
- [21]. Μάρκ. 16, 18.
- [22]. Πράξ. 5, 12.
- [23]. Αὐτόθι 6, 6.
- [24]. Βλ. Ἐπισκόπου ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ ΚΑΝΤΙΩΤΟΥ, μητροπολίτου Φλωρίνης, Κοσμάς ὁ Αἰτωλός (1714-1799) (Συναξάριον-Διδαχαί-Προφητεῖαι-Ἀκολουθία), Ἀθῆναι 2005, σελ. 160-161.

[25]. Για τόν άσπασμό (χειροφίλημα) τοῦ Ἱερέως (Άγ. Νικόλαος Βελμίροβιτς). Πηγή ἠλ. κειμένου: orp.gr.

[26]. Περί τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καί τῆς τούτου καθιερώσεως, PG 155, 336.

**Πρωτοπρεσβύτερος Θεόδωρος Ζήσης,
Ὅμοτιμος Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ..**

Πηγή : <https://ethnegersis.blogspot.com/>